

Náměstí Osvobození ve 20. století

začátek 20. století

30. léta 20. století – zatrubnění potoka, vydláždění

60. léta 20. století – asfalt, změna části před gymnáziem

2005

velmi málo prostoru pro pěší, plochu ovládá dopravní funkce a trávník, na který nikdo nechodí, spousta asfaltu

cesta pro zásobování

parkoviště

turistické info

dnes již zkácený vánoční smrk

lavičky

lavičky

přístřešek fast food + MHD

Obytná zóna

Náměstí Osvobození je navrženo jako obytná zóna. Má podobný charakter prostředí jako pěší zóna, ale umožňuje částečný průjezd dopravy. V dopravních studiích prováděných v rámci předdiplomního semináře bylo zjištěno, že zbudování pěší zóny v Zábřehu není možné, neboť okolní ulice nedovedou utáhnout celou dopravní zátěž navýšenou o zátěž z hlavní tepny města vedoucí přes náměstí. Silnice je navíc v rukách kraje a kvůli majetkovým vztahům by bylo úplné zrušení silnice v těchto místech problematické.

Hlavní výhody z přestavby mají pěší. Ti mohou vstoupit na větší plochu náměstí. Místo velkých asfaltových ploch a trávníku, na který nikdo nechodil, byly vytvořeny dlážděné povrchy, vysazeny stromy, vytvořeny vodní prvky a místa pro sezení včetně prostorů pro předzahrádky případně vzniklých pohostinských zařízení).

Nové vydání TP 103 Navrhování obytných a pěších zón

Cílem navrhování obytné zóny je přizpůsobení provozu vozidel pobytové funkci přilehlé zástavby či prostoru. V obytné zóně se všichni účastníci provozu dělí o společný prostor. Pobytová funkce převládá nad funkcí dopravní, což je zdůrazněno jejím stavebním řešením. V obytné zóně platí specifické provozní podmínky dané § 23 a § 39 zákona č. 361/2000 Sb. [2]:

- řidič smí jet rychlostí nejvýše 20 km/h,
- řidič musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo,
- stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště,
- chodec smí využívat obytnou zónu v celé její šířce,
- jsou povoleny hry dětí přímo v dopravním prostoru,
- chodci i hrající si děti musí umožnit vozidlům jízdu,
- při vjíždění z obytné zóny na jinou pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě.

Automobily mají možnost průjezdu obytnou zónou, ale musí počítat s dopravním omezením. Vjezd pro automobily na náměstí je přes schody, které by měly donutit automobil snížit rychlost. Úroveň komunikace je ve stejné výškové úrovni jako chodníky, cesta pro vozidla je vymezena sloupky a auta tak nemohou zastavit jinde než na vymezených parkovacích místech. Ta jsou určena především pro zásobování obchodů (ve vymezené časové době), jejich profil je dělaný tak, aby zde mohla zastavit jedna dodávka typu N1 nebo 2 osobní auta. Večer a o víkendech je zde umožněno parkování rezidentů. Dlouhodobě rezidenti musí parkovat buď v navržených garážích pod autobusovým nádražím nebo v přilehlých ulicích.

Silnice je vedena podélně s fasádou při západní straně náměstí, aby byla zachována velká osluněná plocha na východě. Na jihu silnice kříží náměstí, aby vznikla přehledná křižovatka a zároveň vznikl další prostor vhodné velikosti jiného charakteru, než je zbytek náměstí.

Navržené komunikace v centru Zábřeha jsou jednosměrné. Dopravu není možné zcela vyloučit, neboť by se v ostatních ulicích nemyslitelně navýšila doprava a problémy, kterými dnes trpí náměstí, by se přesunuly o několik metrů vedle. Díky ponechání jednoho jízdního pruhu na náměstí klesne počet vozidel na náměstí min. o polovinu a další snížení počtu průjezdné dopravy se očekává díky restrikcím typu zákaz zastavení, málo parkovacích stání, omezení rychlosti (20 km/h) nebo častý výskyt chodců, kteří mohou komunikaci v obytné zóně přejít, kde chtějí. Proto zde nejsou ani přechody pro chodce a auta musejí dávat chodcům přednost. Vjezd do zóny mají povolena vozidla do 3,5 t mimo zásobování a obslužnou dopravu (hasiči, ambulance, svoz komunálního odpadu). Autobusy MHD (zhruba 2 vozy za hodinu) budou jezdit přes ulici Školská, nová zastávka bude před knihkupectvím Patka a dále budou vozy pokračovat po ulici Žižkova na Masarykovo náměstí, jak je tomu dnes. Cyklisté mají v jednosměrných ulicích vymezen pruh pro jízdu v protisměru. Na 3 místech v obytné zóně byla navržena parkovací stání pro kola.

Realizované úpravy přispějí zejména k vytěsnění tranzitní dopravy z centra, čímž zde dojde k výraznému zklidnění a přispěje k atraktivitě bydlení v centru namísto suburbii města. Převést část objemu z automobilové dopravy na jiné druhy – dostat se jimi rychleji do centra jak autem, podpora:

- cyklistiky – nové cyklistické pásy, napojení centra na cyklostezku vedoucí na Lupěné (Hoštejn)
 - pěší dopravy – zklidnění komunikací v centru
 - MHD – přemístění autobusového nádraží více do středu obce, přesměrování trasy linek MHD, aby všechny zastavovaly na autobusovém nádraží, vedení autobusových linek mimo obytnou zónu, vedení autobusových linek MHD mimo náměstí Osvobození, ale přes ulici Žižkovu
- Rozptýlit dopravu do více tras základního komunikačního skeletu
- Zatímco městské zastupitelstvo by rádo vytvořilo pěší zónu, studie odklonu dopravy dokázala, že nejvhodnější varianta pro centrum Zábřeha je jednosměrná silnice se zklidněným charakterem, která pomůže vést dopravu silničnímu okruhu, který by bez této třetí cesty byl ucpaný tak, jako je dnes ucpané náměstí Osvobození
- bez auta zvýšení času stráveného v centru = dobré pro obchod
 - parkoviště blízko centra, aby to neodradilo turisty
 - proti vjezdu na chodník sloupky

Obytná zóna

- místo pro dynamický život uspokojující lidské fyzické i psychické potřeby
- atraktivní prostředí pro nakupování, kulturní vyžití, odpočinek, bydlení a mezilidské vztahy
- inspiruje, motivuje, vychovává, polidšťuje
- vytvoření příjemné atmosféry, zatraktivnění - barva, kombinace materiálů, přírodní prvky, umění, symbolismus

Živé místo je jen tam, kde jsou lidé ochotni zůstat a užít si atmosféru.

Život = pestré spektrum aktivit fungující i dlouho do nočních hodin (kulturní a zábavná zařízení – centra volného času, taneční sály, noční kluby, restaurace, kulturní sály, kina, divadla)

Život ve městě vyžaduje prostor. Vezměme si ho zpět od aut.

pěší	>	auta
individuální + cyklo + veřejná doprava	>	auta
bydlení v centru	>	bydlení na předměstí

Václav Cílek „Krajiny vnitřní a vnější“

Náměstí má umožňovat náhodu..... Když tohle vezmete lidem tím, že jim náměstí ucpete automobily, tak jim berete kus života. A nezáleží přitom, jak krásné jsou okolní budovy, ale na tom, jestli se lidé mohou potkat, zastavit a v klidu prohodit pár slov... Kde bude strom, budou i lidé...“

Posílení ducha místa (fixace na důležité body pro lepší orientaci (gymnázium, bronzová socha na náměstí)

Posílení patriotismu

Vytvoření scény pro kvalitní děje (tj. pohodlný každodenní provoz, posezení a odpočinek, pravidelné opakující se akce i mimořádná shromáždění a společenské události)

Uspokojení řadou nových smyslových vjemů

Vylákání lidí do ulic (kontra sezení uvnitř kaváren), obnova místa obnovující přirozený pohyb po městě a z města do krajiny

Snadné užívání (např. dobrý povrch a žádné velké skoky mezi obrubníkem a silnicí pro pohyb vozíčkářů, turistů s kolečkovými kufry, slabozrakých občanů, osob s kočárky či botami na podpatcích, snadný úklid sněhu)

Proč jsem nenavrhl pěší zónu?

Aby pěší zóna fungovala, musí splňovat následující body. Kurzívou jsou označeny body, které v Zábřehu splnit nejde:

- vysoký stupeň pěších
- více samovolných akcí a her dětí
- méně místa pro auta, více pro zeleň a sociální interakci
- málo autodopravy i v okolních ulicích
- *propojení 2 nebo více aktivních cílů (magnetů) pro přirozený pěší pohyb*
- na začátku a na konci MHD zastávka, max. 800 m
- kolmo k pěší zóně lokální obslužná komunikace pro zásobování a vozidla obyvatel
- parkování ve vedlejších ulicích nebo podzemních garážích

Rekonstruované prostory se budou chovat ve městě jako solitér, nikoliv kompaktní systém (lidé nepokračují z nám. Osvobození ve směru na Masarykovo nám.). Základní pravidlo pěší zóny je spojení min. 2 magnetů, které jsou samy od sebe živé a dostat pěší dopravu i do ulic mezi nimi. Tuto podmínku Zábřeh nesplňuje.

Nepotvrdilo se, že obchvat centra dokáže bez problémů přenést celou dopravní zátěž převzatou z nám. Osvobození a zjednosměrněné ulice Kosmonautů. Je třeba dopravu rozptýlit od více proudů.

Při zbudování pěší zóny by místní rezidenti ztratili schopnost přistavit auto k domu.

Zásobování obchodů nefunguje pouze v ranních hodinách, kdy by v pěší zóně mohla být zřízena výjimka pro vjezd dodávek. Např. pekařství potřebují zásobování min. 5x denně.

Pobyťová funkce, o kterou tu jde především, lze být podpořena i jinými způsoby jak zbudováním pěší zóny.

Povrchy v obytné zóně

Povrch cyklostezky je z vymývaného kamene, který zapadne do zóny s kamennou dlažbou lépe jak barevný živičný povrch. Tento materiál je užíván i v malém amfiteátru na jihu náměstí, kde se v zimě dá ucpat odtok a vytvořit zde kluziště. Podobný materiál (oblázky v betonu) je pak užít jako lem chodníku před knihovnou, na dně vodních nádrží a na zem pod bronzovou sochou. Převážná plocha je dlážděna vápencovými deskami, na chodnících se střídá světlý a tmavý odstín desek, na silnici je jen světlý odstín. Dále je použita dlažba ze žulových kostek k motivem vlny, který prochází celou plochou návrhu od křižovatky Havlíčkova – Žižkova až po autobusové nádraží. Stejně tak se občas objevuje motiv vlny v lavičce (autobusové nádraží) nebo živém plotě (zmiňovaná křižovatka).

Na místech určených k relaxaci jsou užity měkké materiály jako dřevěná prkna a mlat.

Umění v obytné zóně

Náměstím prochází vodní prvek začínající zkrápěným sklem na přístřešku na severní straně náměstí a procházející několika obdélníkovými nádržemi. Tento vodní prvek volně poukazuje na středověkou historii Zábřeha, kdy kolem Zábřeha byla spousta dnes již zaniklých rybníků budovaných majiteli zábrěžského panství, rodem Tunklů. Soustava nádrží (rybníčků) na náměstí je v jedné ose a ta je zakončena bronzovou sochou s pohádkovým motivem nejznámější zábrěžské pověsti – tyran, pán Jiří Tunkl, zapřažený čertem, aby rybníky oral sám namísto jeho poddaných. Tato socha by měla snést váhu lidí, kteří na sochu mohou vylézt, podívat se na náměstí z o něco větší výšky a měla by např. turisty motivovat k tomu, aby si sem přišli udělat fotku a vzali sem své děti. K soše je vedena nová pohledová osa po chodníku od přechodu pro chodce před knihovnou.

Další vodní prvky jsou na křižovatce Havlíčkova – Žižkova (zvukový efekt narušující zvuk dopravy a slavnostní brána do centra) a před knihovnou (zrcadlení fasád, sochy ve vodě). Všechny vodní prvky mají za účel zvlhčení vzduchu, zlepšení mikroklimatu, kvality prostředí a možnost hrátek s vodou ve vedrech. Kvůli vedrům byly také vysazeny stromy, které poskytují stín. Jako ochrana před deštěm slouží přístřešek na severu náměstí, který plní i funkci čekárny na autobus a poukazuje na historii místa pomocí skleněných tabulí a infopanelů.

Další infopanely jsou v oblasti centrální části náměstí (část se sochou, pítkem a turistickými rozcestníky).

Logo města Zábřeha (křižovatka cest) je schováno do výsadby mezi knihovnou a poštou a je patrné hlavně při pohledu z výšky.

Křižovatka Havlíčkova- Žižkova

Spojnice mezi náměstím Osvobození a Masarykovým náměstím je zde přetáta ulicí Havlíčkovou, která je součástí okruhu, po němž je odváděna doprava mimo centrum. Díky zjednosměrnění centra se na ulici Havlíčkova dá zrušit jeden odbočovací pruh. Silnice je přemístěna více na střed a při okolních budovách je rozšířen chodník. Vzniká tak možnost udělat zde letní posezení při pohostinských zařízeních. pro tento případ je silnice tlumena živým plotem s vlnitým tvarem a částečně přehlučena fontánami s vodními tryskami. Tyto prvky jsou symetricky po obou stranách od silnice a dávají tedy pocit jakési slavnostní brány (do centra Zábřeha). Živý plot brání přebíhání chodců na druhou stranu silnice. Nutí je to využít přechodu pro chodce nebo přejít na druhou stranu až ve zúženém místě Havlíčkovy ulice. Zhruba ve středu náměstí je vysazena lípa, pod níž je lavička. Také jsou zde stání pro jízdní kola.

Pro jízdní kola vjíždějící do obytné zóny od ulice Valová je na silnici vyznačen odbočovací pruh.

Ulice Žižkova

Ulice Žižkova má úzký profil s potenciálem příjemné uličky podobně jako v památkově chráněných zónách historických měst. Vozovka přijde o jeden jízdní pruh, bude v úrovni chodníku a dlážděná. Chodníky jsou široké více jak 2 m a vjezd na ně bude zamezeno sloupky. Kde je uliční profil dost široký, jsou parkovací stání pro zásobování a jsou zde vysazeny akáty, které tvoří alej i přes náměstí s potenciálem prodloužení osy až do Wolkerových sadů při řece Moravská Sázava.

Ulice Školská

V ulici bude vedena silniční doprava v opačném směru než dnes. Aby se zde vešel pruh dimenzovaný pro autobus MHD i cyklopruh, byla šikmá parkovací stání změněna na podélná. Parkovací stání jsou nyní při severní straně silnice, aby byla po pravé straně jízdy. Parkovací stání jsou přerušovaná tak, aby nebyl omezen vjezd na jednotlivé pozemky. Při poruše osobního auta je možno ho odstavit do cyklopruhu a uliční profil zůstane stále průjezdný.

Ulice Kosmonautů

Ulice mezi panelovými domy zůstane stejná jako dnes s podélným parkováním při východní straně. Provoz v ní však bude jednosměrný, a to ve stejném směru jakým je veden na náměstí. Tím se zabrání nežádoucí průjezdné dopravě ve směru od ulice Valová ke gymnáziu a automobily budou muset jet mimo rezidenční oblast po nové spojnici Billa – ulice Havlíčkova.

Náměstí Osvobození

Přes náměstí je vedena alej akátů. Západně od ní je vedena doprava (cyklopruh + jízdní pruh), mezi akáty se nachází parkovací stání pro zásobování. Východně od akátů je zóna pro pěší s vodním prvem, lavičkami, které jsou téměř celý den na sluníčku. Zastíněná sezení jsou na jihu v části v měkkých površích. Můžete si vybrat, zda dáte přednost dřevěným vyvýšeným platformám v zeleni při západní straně knihovny či amfiteátróvému posezení vhodnému spíše pro větší skupiny. Dno amfiteátru je možno v zimě přeměnit na kluziště.

Na náměstí jsou nové prvky, dávající identitu místu. Hlavní roli zde hraje voda a umění. Autobusy MHD jezdící po Zábřehu jednosměrně v kruhu budou mít zastávku při severní straně náměstí v půli cesty mezi autobusovým nádražím a zastávkou na Masarykově náměstí. Přechod pro chodce před gymnáziem je přemístěn o několik metrů ve směru proti jízdě aut v nejbližším jízdním pruhu. Toto je bezpečnostní prvek kvůli navýšení dopravy na silnici. Zároveň je tak možné spojit přechod pro chodce s křížením silnice a cyklostezky. Cyklisté mohou odstavit kola při jižním konci náměstí vedle cyklostezky.

Prostranství před knihovnou

Je považováno jako rekreační zóna. Podél silnice je několik metrů trávníku, takže pobytová zóna je dále od hluku a zápachu. Díky trávníku je možno z aut i od chodníku na protější straně silnice vidět odraz knihovny ve vodní nádrži před budovou, která je jinak mělká. U nádrže jsou betonové sochy. Chodník je veden přímou cestou k poště a přechodu pro chodce, nikoliv podél silnice. V druhé části (u kruhového objezdu), je parková výsadba s logem města Zábřeha.

Kruhový objezd

Uprostřed kruhového objezdu je výsadba břízek. Ty jsou vyvýšené oproti silnici na podstavě pomyslného komolého kužele. Na plášti kužele je výsadba kombinovaná s oblázky, vzor se mění dle směrů, kam se z kruhového objezdu dá vydat (Haná, Jeseníky, centrum Zábřeha).

U kulturního domu

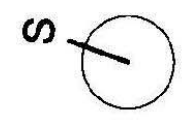
Je provedena nová přístupová cesta od přechodu u pošty ke kulturnímu domu (zkratka) a je proveden nový přechod přes ulici ČSA hned naproti hlavnímu vchodu do kulturního domu. Mezi těmito přechody je chodník opět zvlněn a je zde vysazen platan. Podél silnice stejně jsou nízké keře (0,5 m), zabraňujícím přebíhání vozovky a zároveň zachovávající přehled o chodcích pro řidiče. Chodník, který jde od kulturního domu k autobusovému nádraží, má motiv vlny a je lemován alejí platanů.

Ostrůvky na křižovatkách

Kvůli usnadnění údržby jsou zde vysazeny nízkoúdržbové trvalky Silbersommer, je nutno je jen jednou ročně posekat a jinak krásně kvetou. Nepotřebují umělé zavlažování. Povrch štěrk.

SITUACE 1 : 400

- dlažba pochůzní typ 1
- dlažba pochůzní typ 2
- dlažba pojízdná
- keře
- trávník
- vodní plocha
- domy
- silnice

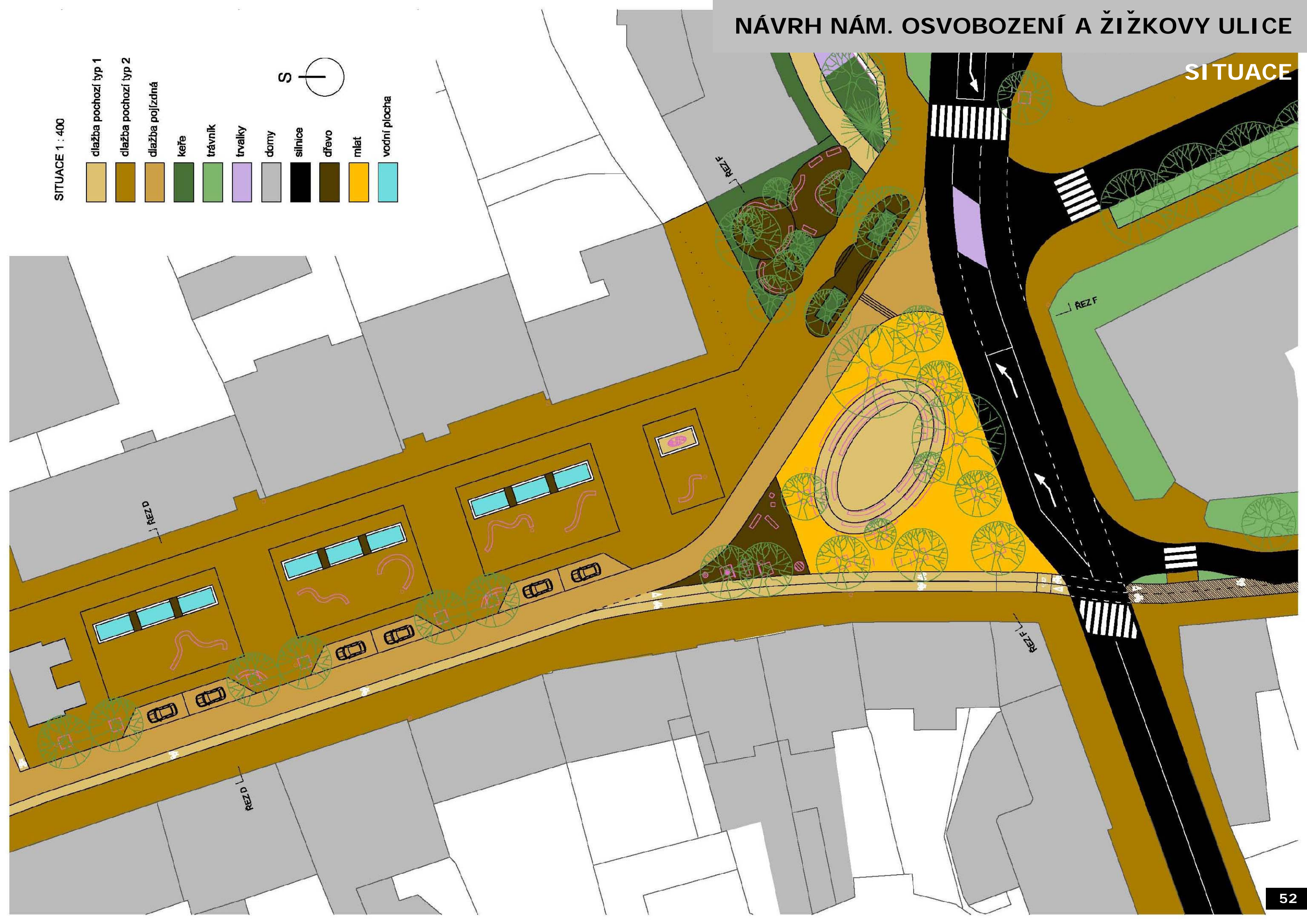
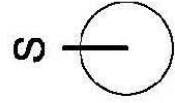

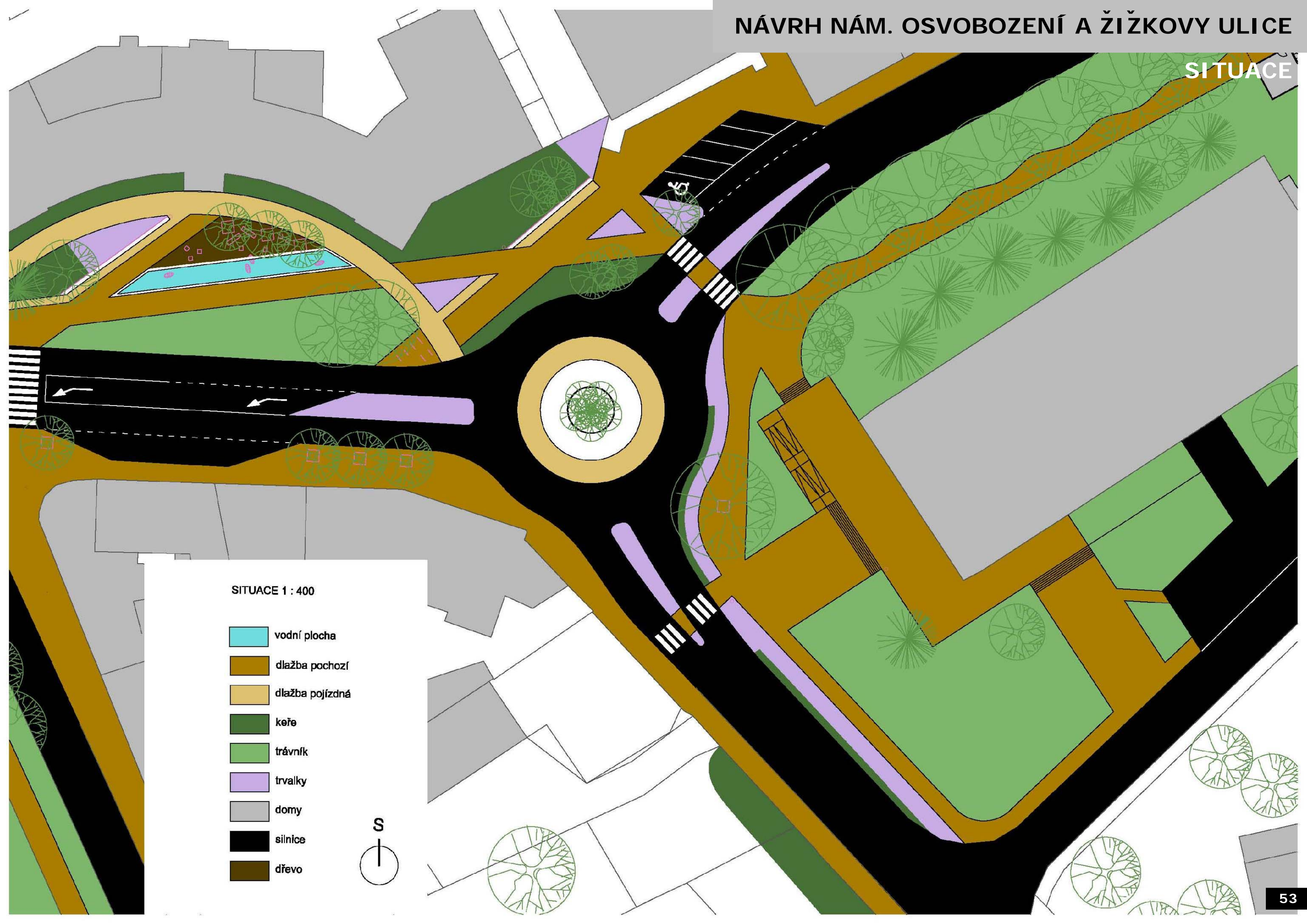
NÁVRH NÁM. OSVOBOZENÍ A ŽIŽKOVY ULICE

SITUACE

SITUACE 1 : 400

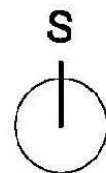
- dlažba pochozí typ 1
- dlažba pochozí typ 2
- dlažba pojízdná
- keře
- trávník
- trvalky
- domy
- silnice
- dřevo
- mlát
- vodní plocha

SITUACE 1 : 400

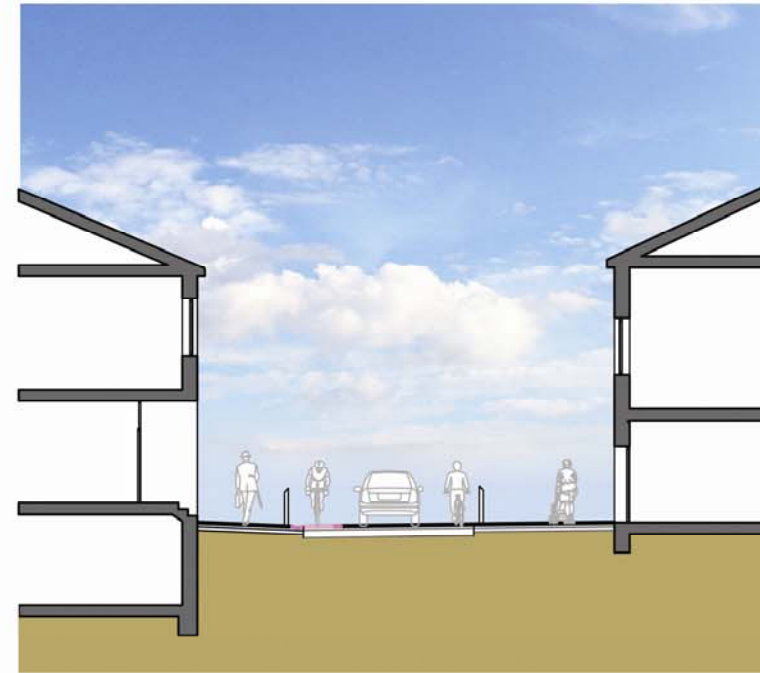
- vodní plocha
- dlažba pochozí
- dlažba pojízdná
- keře
- trávnik
- trvalky
- domy
- silnice
- dřevo

ŘEZ A-A

ŘEZ B-B

ŘEZ C-C

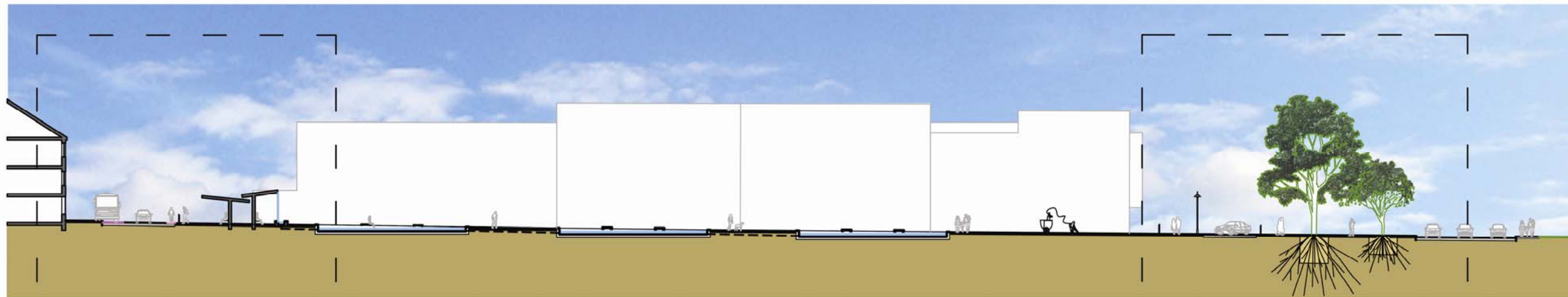

ŘEZ D-D

1 : 500

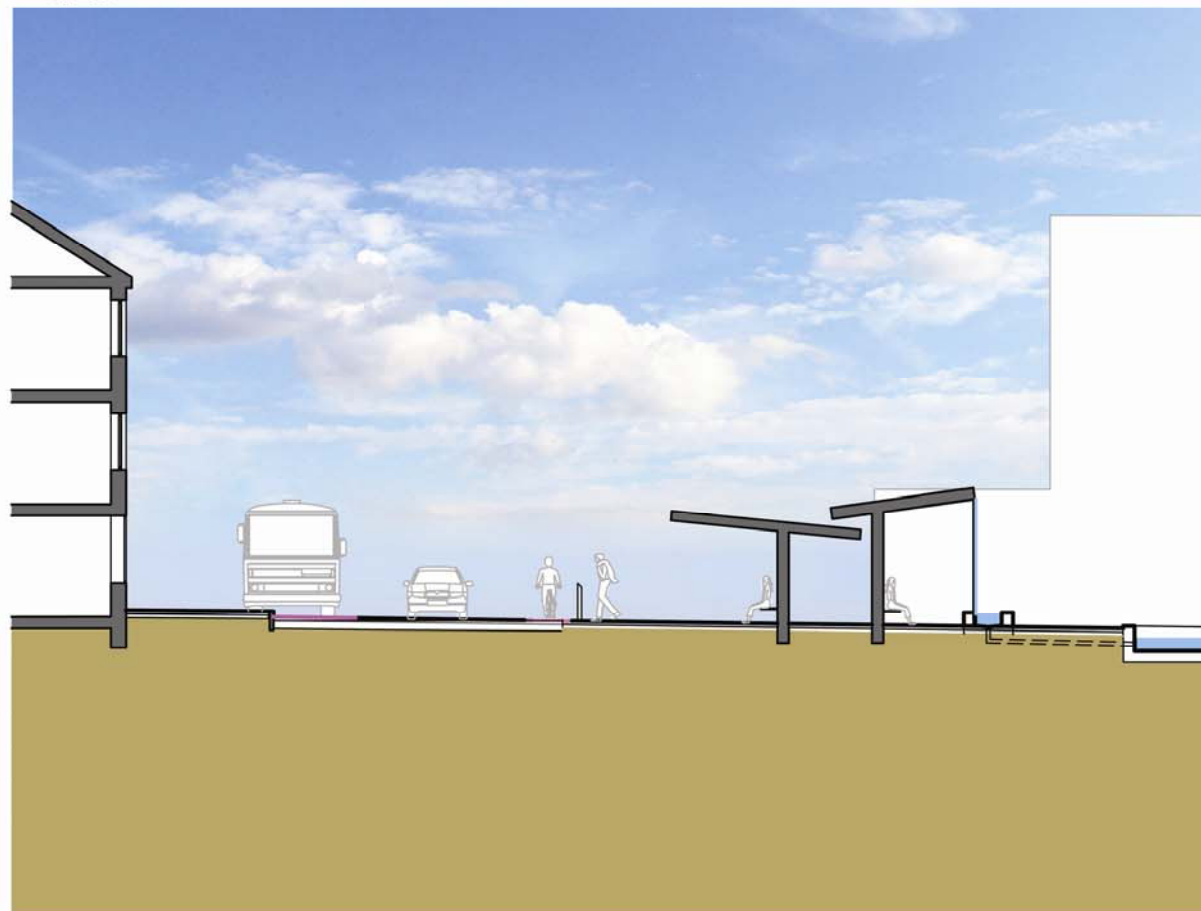
ŘEZ F-F

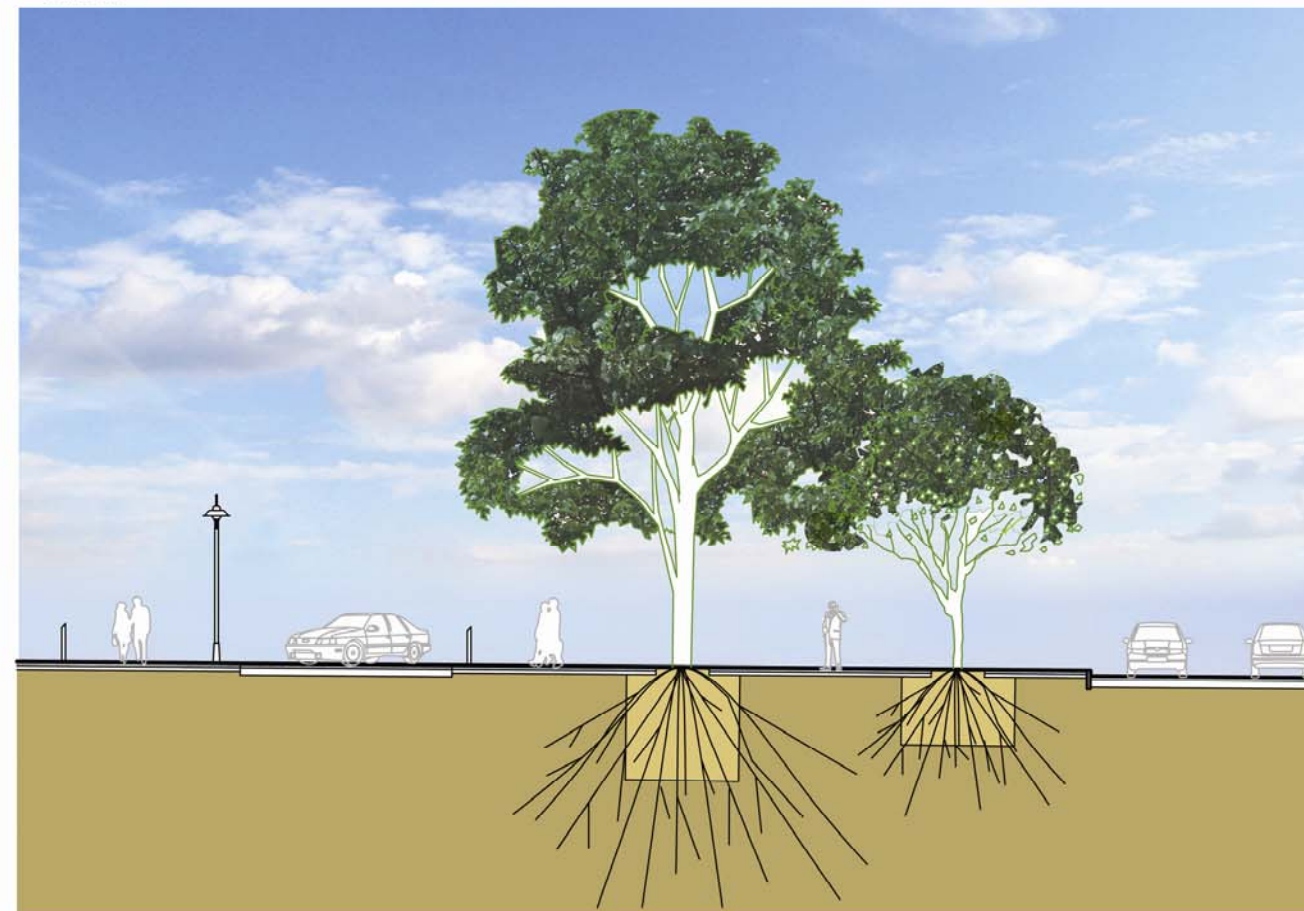
ŘEZ F1

ŘEZ F2

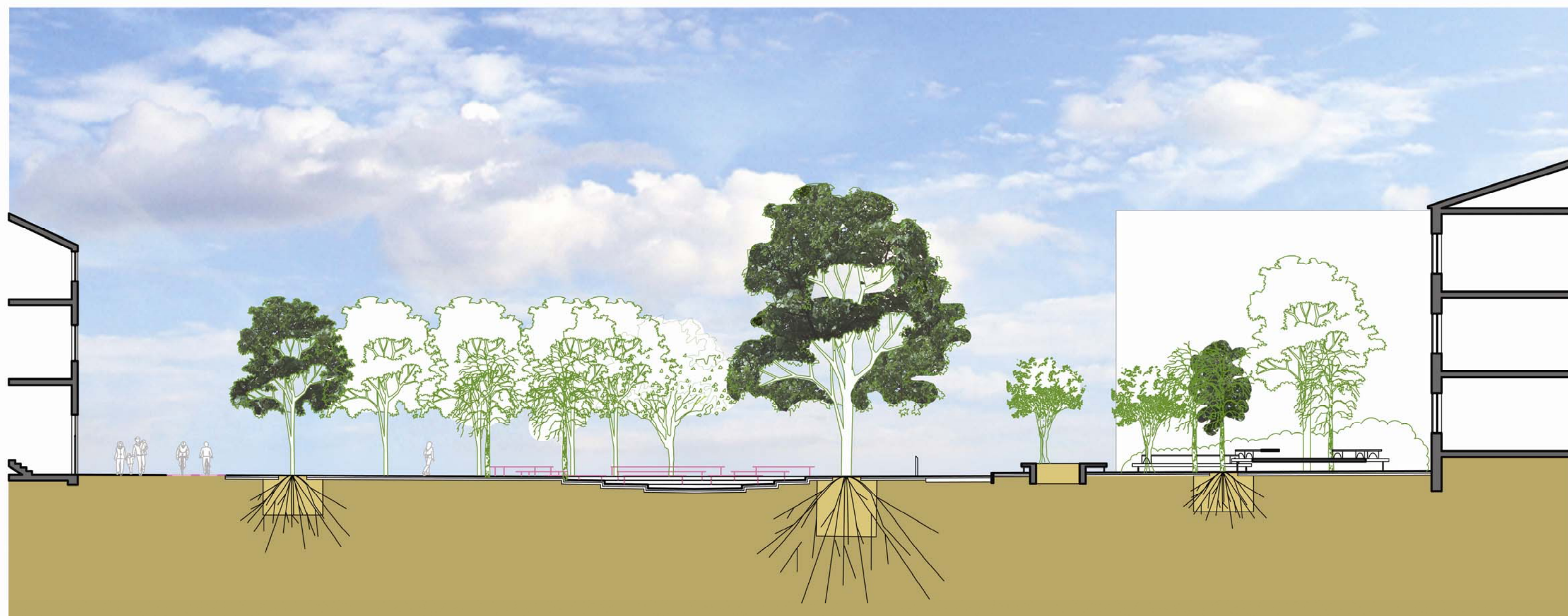
1 : 200

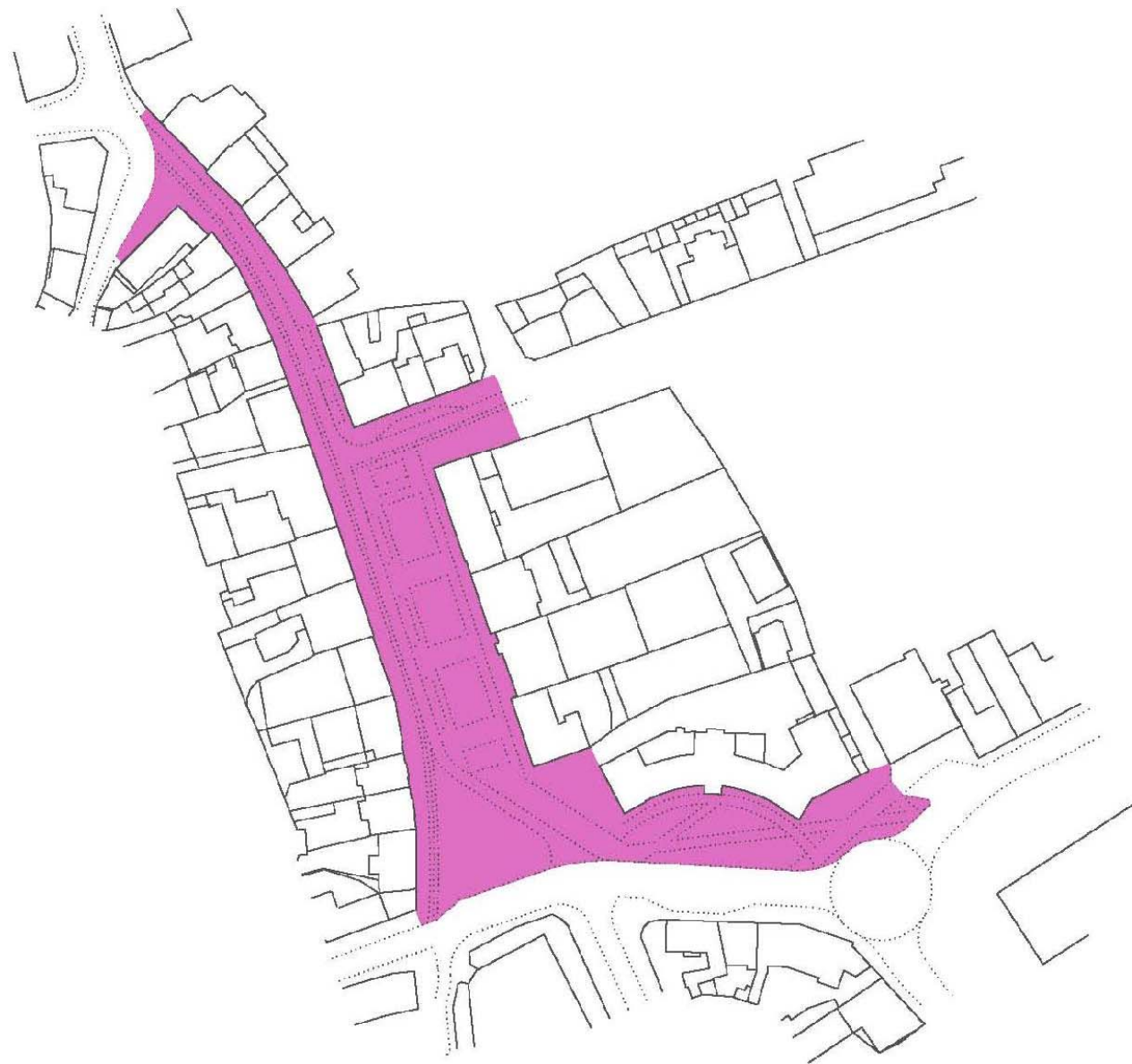
1 : 200

ŘEZ E-E

Hranice obytné zóny 1 : 2000

- obytná zóna 15 cm nad přileživší silnicí
- povrch v jedné výškové úrovni, cesta pro auta oddělená od částí ryze pro pěší sloupky
- spádování kvůli odvodu vody, vyvýšený obrubník pouze na navrhované autobusové zastávce před knihkupectvím
- vjezd aut povolen jednosměrně, parkování pouze na vyznačených místech v určených hodinách
- povrch silnice dlážděn, chodec má přednost a možnost vstoupit do vozovky kdekoliv, max. povolená rychlost aut 20 km/h

- v rámci obytné zóny:
 - jednotný mobiliář
 - jednotné materiály povrchu

Odvodnění 1 : 2000

- - - - - odtokový žlab na povrchu
- . - . - . vpust
- - - - - samovsakovací žlab
- - - - - odvod vody po povrchu
- - - - - pevná překážka (lavička, obrubník, lem fontány, schody)
- - - - - vrstevnice původního povrchu

vpust v obytné zóně

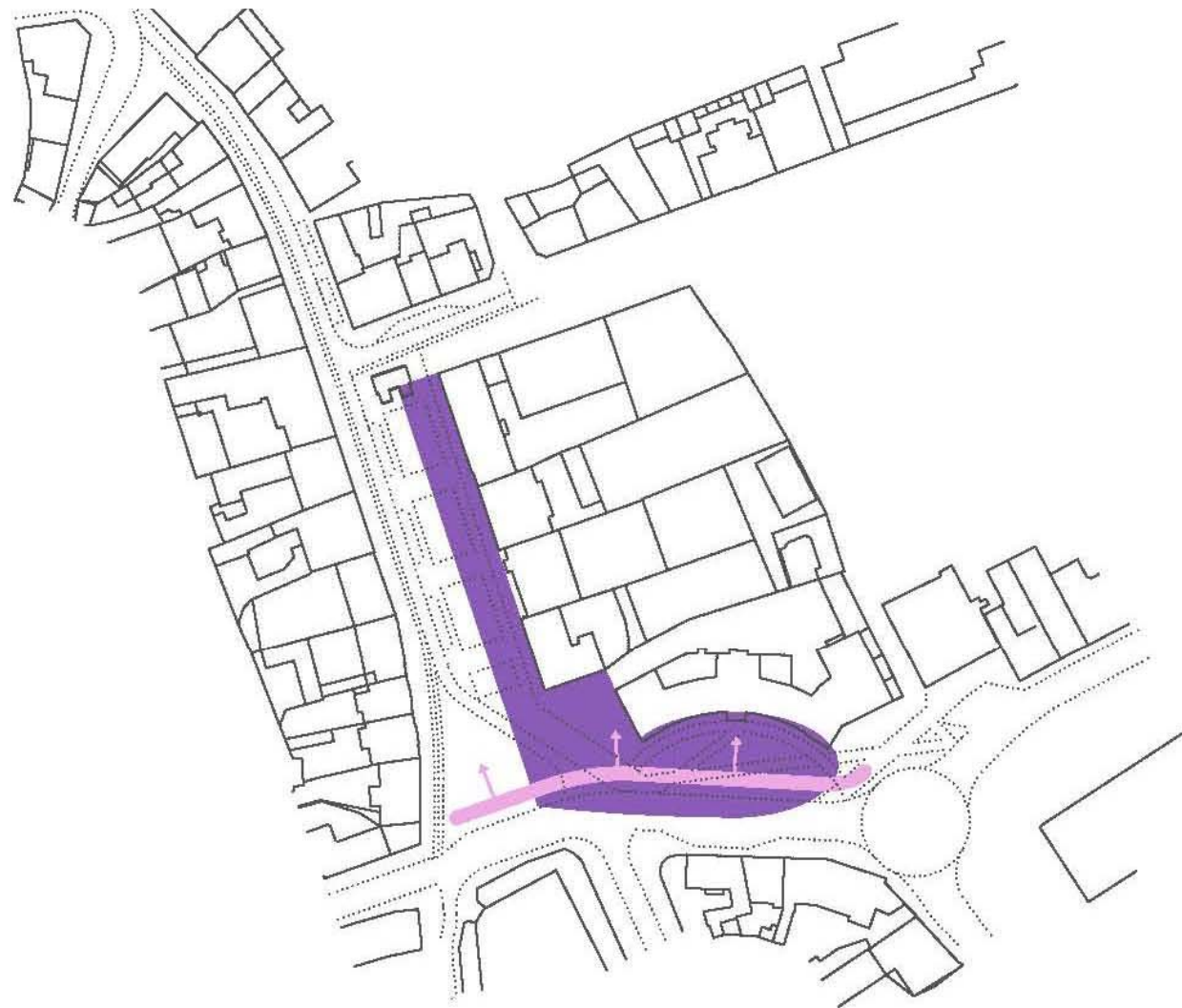

silniční vpust

Kvalitní prostředí

SCHÉMATA

1 : 2000

	8:00	11:00	14:00	17:00	19:00
12. 6.					
12. 11.					

KVALITNÍ PROSTŘEDÍ = místa vhodná pro vytvoření klidové zóny = dlouhá doba slunečního osvětlení, málo hluku, výhledy

VLEVO NAHOŘE

- prostor s dlouhou dobou slunečního osvětlení
- vzdálenost 5 m od silnice, zóna s nižší hladinou hluku

VPRAVO NAHOŘE

- místo na sezení stíněné (stromy, budovy)
- místo na sezení částečně stíněné (dopoledne stín, odpoledne slunce)
- místo na sezení na slunci
- nejkvalitnější prostory na sezení - předzahrádky restaurací, architektonizovaná místa

Povrchy

- - zpevněné povrchy
- - několik stromů v mříži ve dlažbě
- nepevněné (měkké) povrchy (dřevo, hlína, mlat)
- stromy převážně mimo dlažbu s nízkým podrostem ve formě keřů/trávníku

- asfalt tmavý
- dlažba vápenec, formátovaná, řezaná, beze spar, střídavě pás 30 cm (světlý) a 10 cm (světlý s občasným tmavým kamenem), rozměry 10 x 20 x 5 cm, 30 x 50 x 5 cm
- dlažba vápenec, formátovaná, řezaná, beze spar, hrubý povrch, světlá, 12 x 20 x 5 cm
- dlažba žula, kostky 10 x 10 x 8 cm, šedé, kladené do oblouku
- dlažba žula, kostky 6 x 6 x 4 cm, černé a bílé, kladené do vin o délce 5,2 m
- oblázková dlažba, frakce 3 - 10 cm
- dlažba vymývaná kamínky, frakce 3 - 10 mm
- betonová dlažba ve vzhledu okolní stávající dlažby
- dřevěná prkna, sibiřský modřín, 3900 x 145 x 27 mm, na ocelovém roštu
- mlat
- hlína, vegetace

Úklid sněhu na chodnících

- plochy vhodné pro shromažďování sněhu
- odklizené části nových chodníků

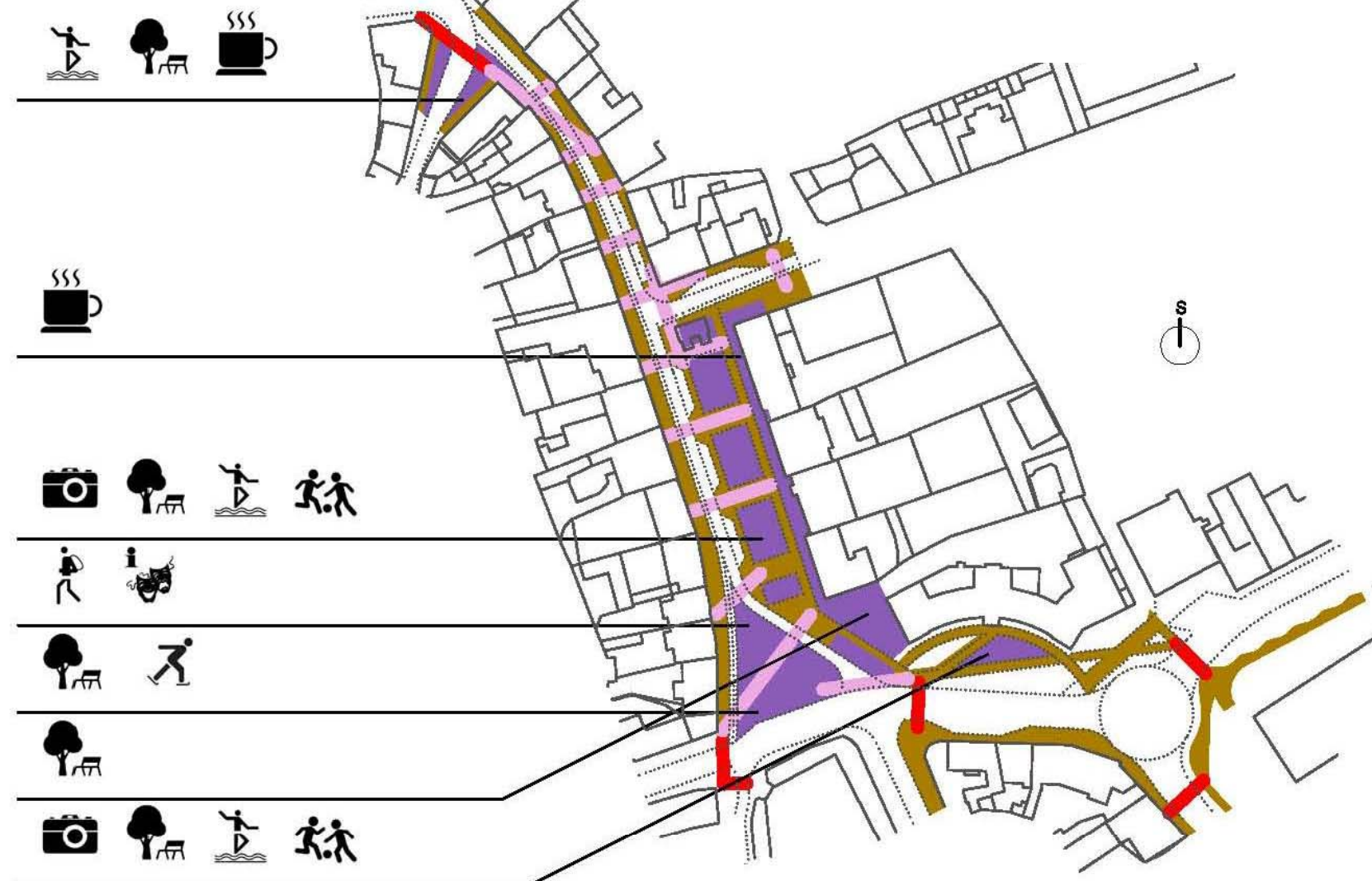

Chodci

SCHÉMATA

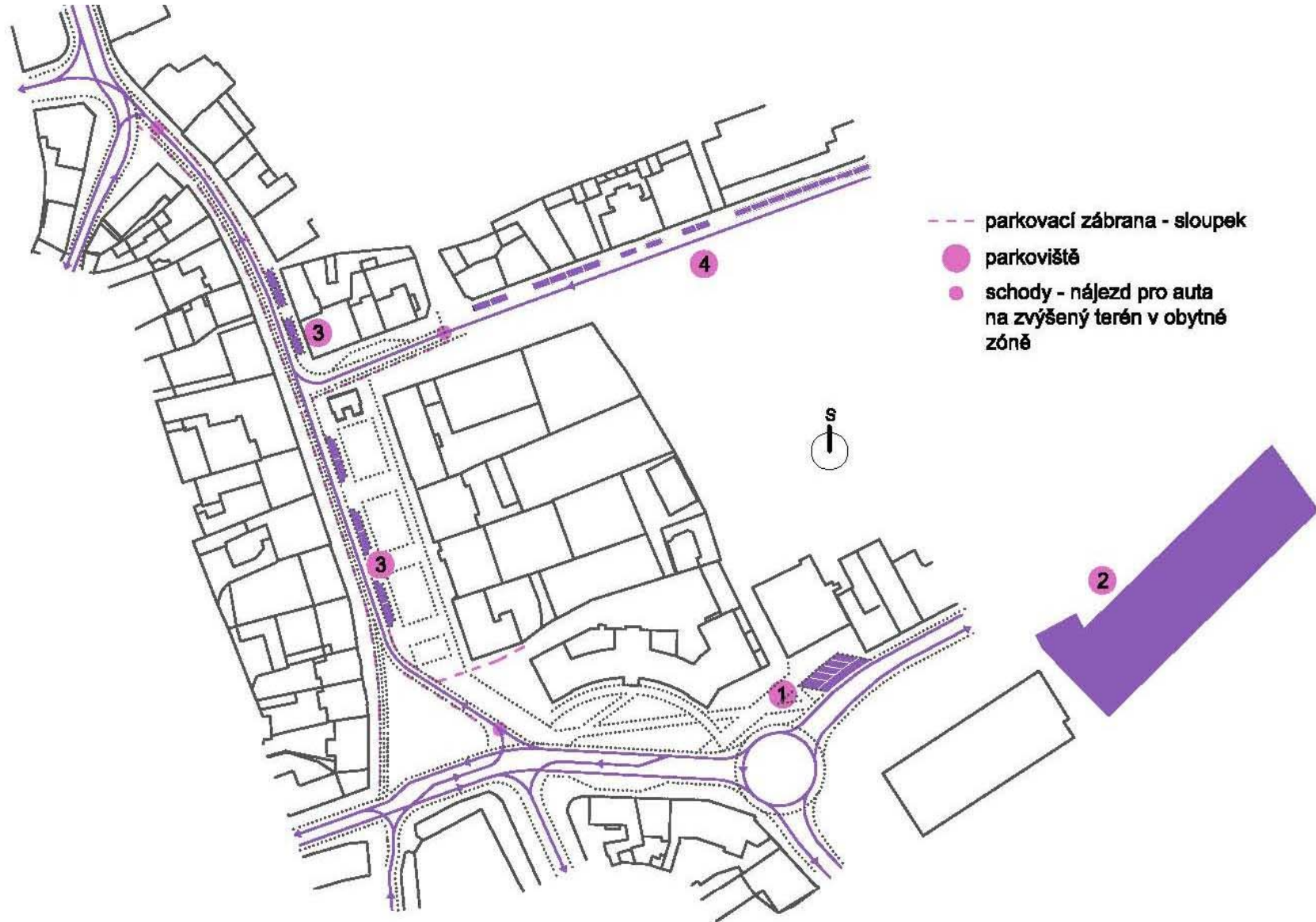
1 : 2000

- prostor pro hraní
- odpočívadlo, lavička
- hrátky s vodou
- umělecké dílo (socha, fontána...)
- hrátky s vodou
- zimní kluziště
- turistický rozcestník
- předzahrádka restaurace
- vývěska kulturních institucí

- předpokládané hlavní pěší tahy při přecházení přes náměstí, jde o obytnou zónu, kde má přednost chodec před dopravním prostředkem a cestu lze přecházet kdekoliv, nejsou zde přechody pro chodce
- přechod pro chodce, již mimo obytnou zónu, nutno cestu překřížit po přechodu
- KLIDOVÁ ZÓNA
zóna s lavičkami, zóna určená pro dětské hry, předzahrádky restaurací, farmářské trhy, vánoční trhy, sochy, vodní prvky
- PRŮCHOZÍ KORIDORY

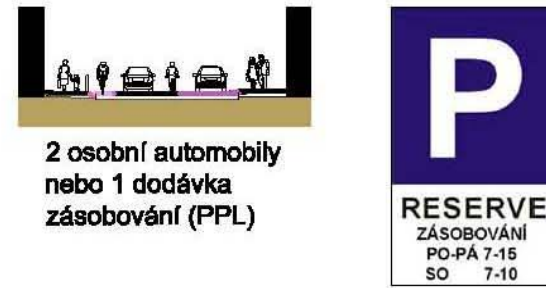
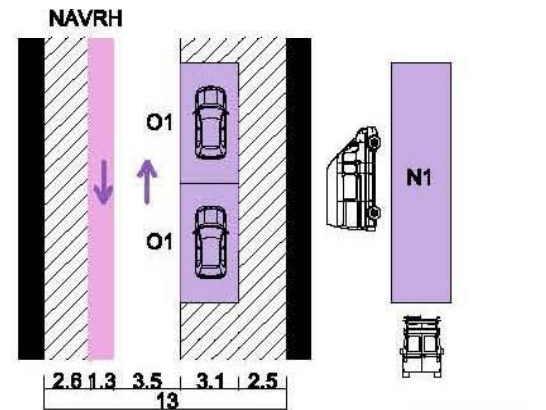
Osobní automobily 1 : 2000

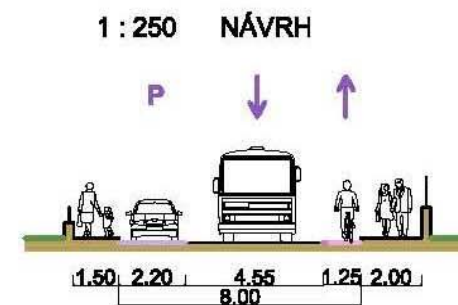
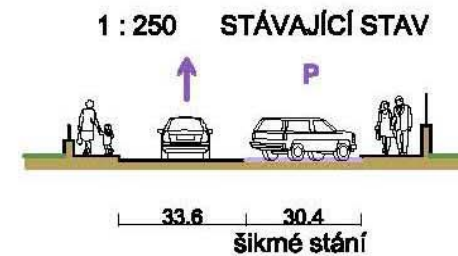
1 stávající parkoviště před poštou

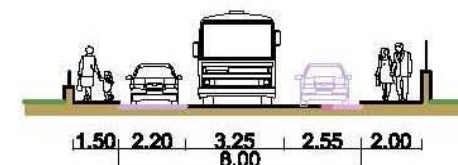
2 navržené garáže - odstavné parkoviště pro centrum města

4 ulice Školská - placené parkoviště pro centrum města

podélné stání (2,2 x 6,5 m) + cyklopruh

stále průjezdná silnice v případě poruchy auta - odstavení do cyklopruhu

schody vedoucí na parter v úrovni stávajícího chodníku

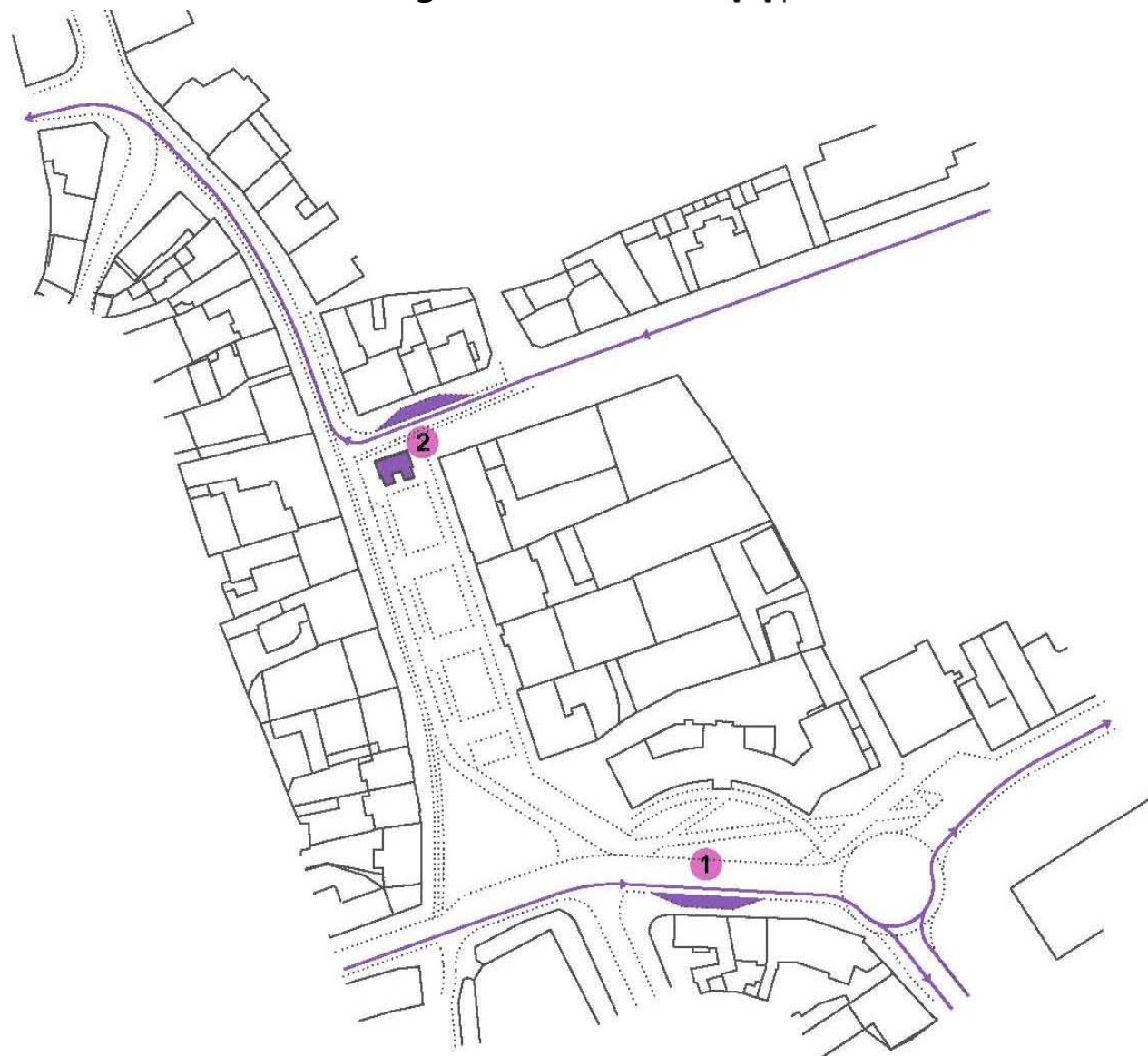

ocelové sloupky každé 2 m 20 cm od hrany chodníku

Autobusy MHD

 1 : 2000

Cyklodoprava

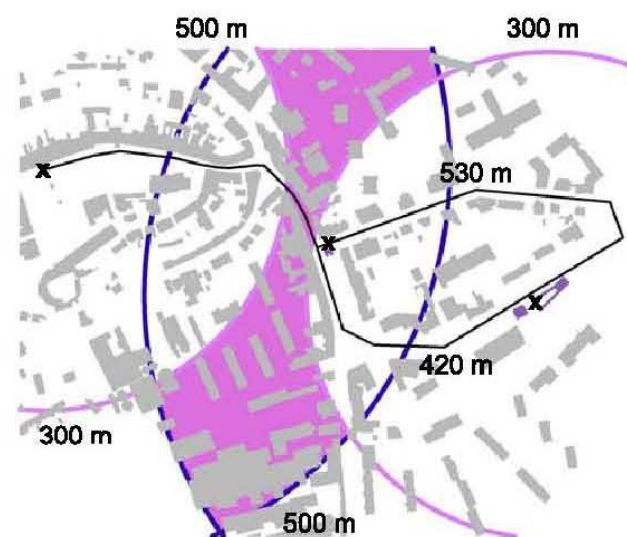
 1 : 2000

1 stávající MHD zastávka - konzola

2 nová MHD zastávka - přístřešek

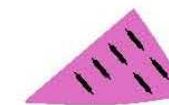
Vhodná poloha autobusové zastávky MHD na nám. Osvobození je 300-500 m od vedlejších autobusových zastávek. Průsečík vhodných poloh protíná trasu autobusu v Žižkově ulici - nejužším místě centra, kde se zastávka nedá zřídit. Proto je posunuta několik metrů od tohoto místa, ještě na nám. Osvobození.

1 6 stojanů

2 6 stojanů

3 6 stojanů

4 1 stojan

1 2 3

cca 18 stojanů = 36 ks kol
nerez ocel
kotvení do země - tyč jde 25 cm pod povrch
počet kol na 1 stojan - 2 ks
750 x 950 mm

4

7 ks kol
stávající stojan
na kola

Mobiliář

NÁVRH NÁM. OSVOBOZENÍ A ŽIŽKOVY ULICE

ZNAČKA	NÁZEV	ROZMĚRY	POČET	ILUSTRACNÍ OBRÁZEK
-	lavička - černě práškováná ocel, kusová výroba, různé délky a zakřivení, založeno na patkách	hloubka sedáku 462 mm, výška sedáku 450 mm	33	
-	lavička - probarvený leštěný beton voděodolný, barva bílá, tvary krychle a kvádr, stojící volně bez základů	500 x 500 x 500 mm, 400 kg 2000 x 500 x 500 mm, 1,6 t	9 5	
-	lavička - černě práškováná ocel, s opěrákem	1800 x 600 x 450 mm	3	
-	lavička - dlouhá, probarvený leštěný beton voděodolný, barva bílá, kvádr, ve stěně směrem k chodníku vbudované světlo, sedák dřevěný	27 x 0,5 x V 0,4 m 33 x 0,5 x V 0,4 m laťování + sedák = + 5-10 cm na výšku	1 1	
*	odpadkový koš Furnitubes WVB 520 Wave - ocel černě práškováná, litý podstavec, otrevený vrch, objem 85 l	Ø 440 mm V 850 mm	25	
□	stromová mříž, litina, pozinkovaný rám, čtverec, rám ze dvou částí	1200 x 1200 mm, vnitřní Ø 450 mm	34	
*	pítka Atlas - ocelový plech tl. 3mm, odtoková mříž z tvárné litiny s rámem pro zabetonování, prášková barva metalizovaná černá s podkladní vrstvou práškového zinku	200 x 200 x 1000 mm, mříž 310 x 360 mm	1	
---	zábrana - sloupek, nerez, nepohyblivý, kotvený 30 cm pod zemí	Ø 75 mm, V 1 m	215	

ZNAČKA	NÁZEV	ROZMĚRY	POČET	ILUSTRACNÍ OBRÁZEK
-	stojan na kolo - nerez, kotveno na povrchu, možnost uzamčení 2 kol na 1 stojan	750 x 950 mm	18	
*	socha 01) socha na náměstí, motiv z místní pověsti O Tunklovi - tyran Tunkl je zapřažen do pluhu, aby oral hráze rybníků - před systémem vodních prvků (rybníčků) - bronz - životní velikost - kočár, čert, bič, Tunkl, pluh, postroj - kočár musí unést dalších min. 300 kg váhy	5 x 2 x 3 m	1	
*	02) sochy ve vodním prvků před knihovnou (MěÚ), - 4x lidské postavy, 2x vodní zvířata - beton	kolem 1 m3	6	
-	infotabule 2x spojené po 2ks, beton. patky, ocelové jekly, Al rám, FeZn plech, černé práškování, motiv tištěný inkjetovou technologií, laminování lesklou UV fólií	sloupky z jekly 80 x 60 mm	2x2	Welzlova cyklostezka - nám. Osvobození Zábřeh Zábřežsko Jeseníky
*	turistický rozcestník - dočasně ocelový sloupek černý, později kmen stromu	standartní rozměry rozcestníků KČT	1	
*	sloup s reklamou na kulturní akce	Ø 1,2 m, V 3 m	1	
*	jízdní řád autobusů MHD		2	

Osvětlení

1 : 2000

- válcová lampa
- kuželová lampa
- zápusťné světlo v zemi
- světlo ve stěně

ZNAČKA	NÁZEV	ROZMĚRY	POČET	ILUSTRÁČNÍ OBRÁZEK
•	válcová lampa Geo Light Stack - zdroj světla LED, ocel, akrylová průsvitná část, krytí IP65, černé práškování, v zóně pro pěší	V 4 m	19	
•	lampa s nepřímým osvětlením, zamezuje světelnému smogu, symetrický typ s kuželem, dostek světla pro umístění podél cesty s automobilovým provozem	V 4,5 m	16	
•	hranaté zápusťné exteriérové zemní svítidlo do dlažby, LED v bílé barvě, 1x20W max., patice E27, možné zatížení až 500 kg, IP67	17,5 x 17,5 cm, délka svítidla 28 cm, montážní otvor 16,5 cm, délka přívodního kabelu 300 cm	25	
•	venkovní světlo do stěny hliník, LED 3,6 W, povrchová úprava stříbrmošedá, bílá barva světla	17 x 10,5 x 7 cm, montážní otvor 10 x 16 cm, zápusťná hloubka 7,5 cm	34	

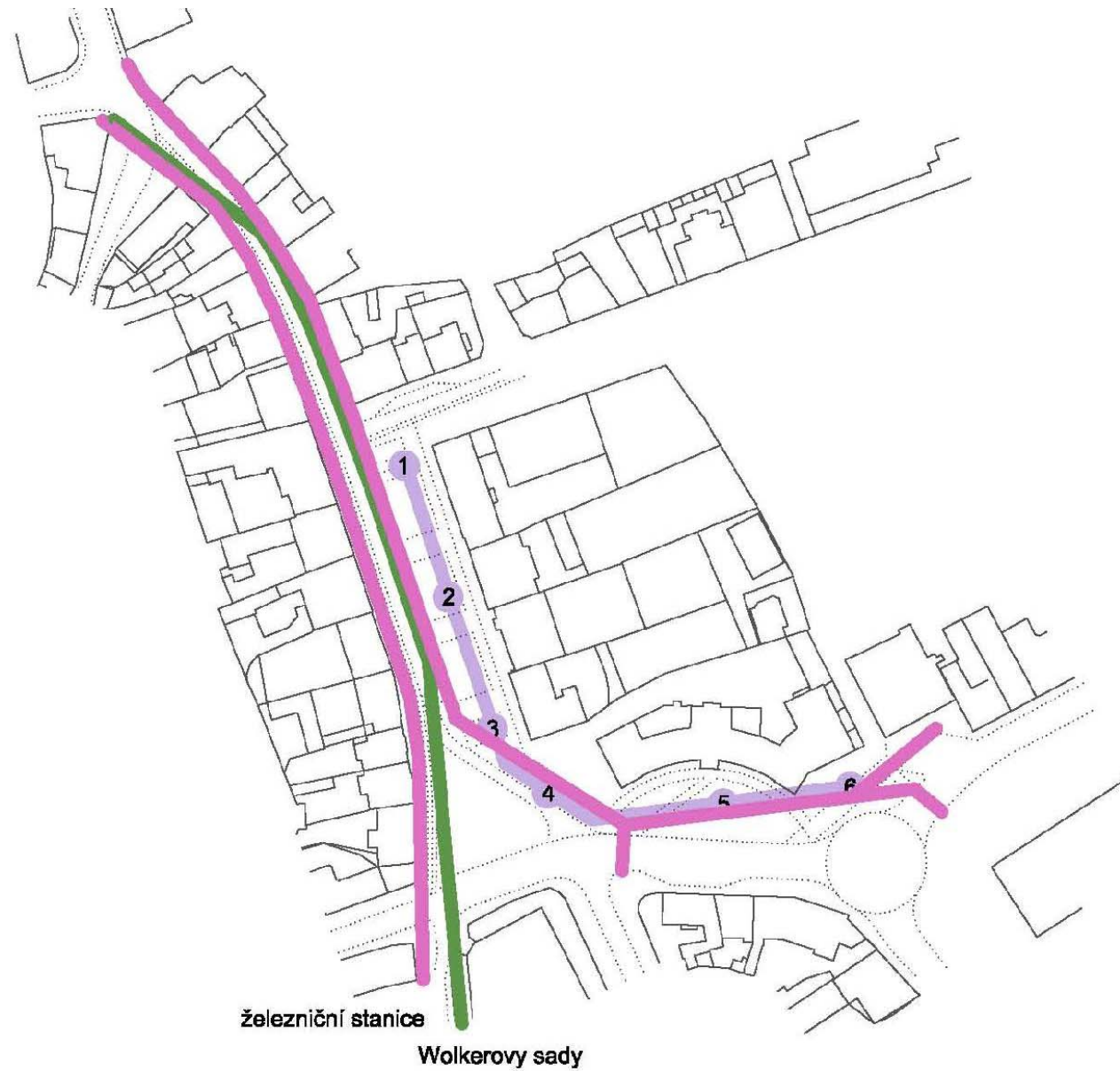
Č.	NÁZEV LATINSKÝ / ČESKÝ VELIKOST	POČET	FOTO
AL	Amelanchier lamarckii/ Muchovník Lamarckův 60 kontejner, 150 zemní bal	6	
AP	Acer platanoides/ Javor mléč Ø 10-12 cm	2	
AR	Acer rubrum "Red Sunset"/ Javor červený Ø 10-12 cm	3	
BU	Betula utilis (Jacquemontii)/ Bříza Jacquemontova Ø 6-8 cm	6	
BUD	Betula utilis (Jacquemontii) "Doorenbos"/ Bříza himalájská Ø 6-8 cm	6	
CA	Corylus avellana/ Líska obecná PK sazenice 30/40	13 m2	
CAS	Cornus alba "Siberica"/ Svída bílá PK sazenice 40/60	9 m2	
CBe	Carpinus betulus/ Habr obecný 350/400	67 m2	
CBi	Catalpa bignonioides "Aurea"/ Katalpa velkolistá Ø 10-12 cm	-	

Č.	NÁZEV LATINSKÝ / ČESKÝ VELIKOST	POČET	FOTO
CS	Cotoneaster salicifolius "Parkteppich"/ Skalník vrbolistý kontejner 20/30	74 m2	
HM	Hydrangea macrophylla/ Hortenzie velkolistá kontejner 30/40	21 m2	
LN	Lonicera nitida/ Zimolez lesklý kontejner 20/30	38 m2	
MA	Mahonia aquifolium/ Mahónie cesmínolistá kontejner 30/40	80 m2	
MS	Magnolia x Soulangeana/ Šácholan Soulangeův Ø 10-12 cm	3	
PA	Platan javorolistý/ Platanus acerifolia Ø 12-14 cm	6	
PL	Paeonia lactiflora "Dr. Alexander Fleming"/ Pivoňka kontejner 2 l	8 m2	
PP	Picea pungens/ Smrk stříbrný kontejner 125/150	1	
PrC	Prunus cerasifera "Nigra"/ Slivoň třešňová, Myrobalán červenolistý Ø 10-12 cm	3	

Č.	NÁZEV LATINSKÝ / ČESKÝ VELIKOST	POČET	FOTO
PC	Pyracantha coccinea/ Hlohyně šarlatová kontejner 30/40	77 m2	
R	Rhododendron Sp./ Rododendron kontejner 40/60	3 m2	
RP	Robinia pseudoacacia "Frisia"/ Tmouvník akát Ø 10-12 cm	28	
SA	Symphoricarpos albus/ Pámelník bílý kontejner 30/40	109 m2	
SC	Spiraea x cinerea/ Tavolník popelavý kontejner 30/40	106 m2	
SI	Sorbus intermedia "Brouwers"/ Jeřáb prostřední Ø 10-12 cm	4	
SJ	Spiraea japonica "Golden Princess"/ Tavolník japonský kontejner 10/15 cm	83 m2	
T	trvalky "Silbersommer" - nízkouhrzbové záhony, pásy trvalkových společanster obohacujících prostor o pestrý kvetoucí prvek. Rostliny odolné proti suchu, nenáročné na výživu i hnojení. Štěrkový mulč brání prorůstání plevelů. Závlivka jen v období velkého sucha. Na jaře posekat sekačkou.	446 m2	
TC	Tilia cordata / Lípa srdčitá Ø 12-14 cm	4	

UMĚLECKY ZTVÁRNĚNÉ PRVKY V CENTRU

Významné osy 1 : 2000

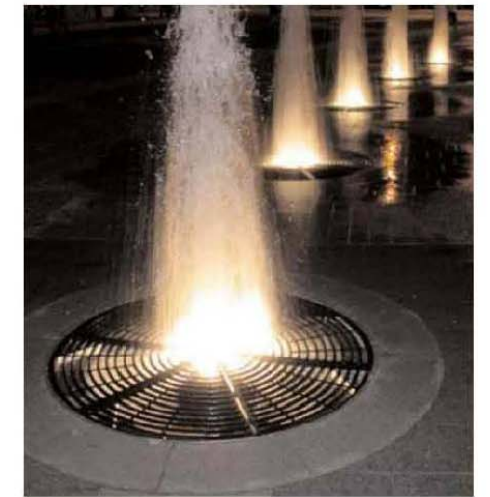
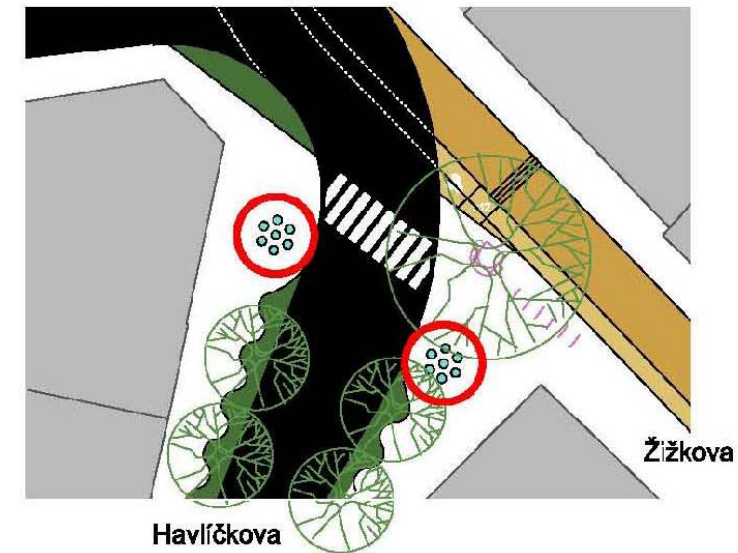
- zelená osa - Robinia pseudoaccacia "Frisia", na severním konci možnost pokračovala před ulicí Valová a Morávková dále na Krumpach a lesy na kopci Račice
- hlavní pěší tahy
- osa uměleckých prvků

- 1 VODOPÁD - sklo skrápěné proudem vody
- 2 SYSTÉM VODNÍCH NÁDRŽÍ
- 3 SOCHA
- 4 PLOŠINA na sezení s květináčem
- 5 VODNÍ PLOCHA
- 6 logo města KŘÍŽOVATKA CEST vysázené z rostlinného materiálu

VODNÍ TRYSKY

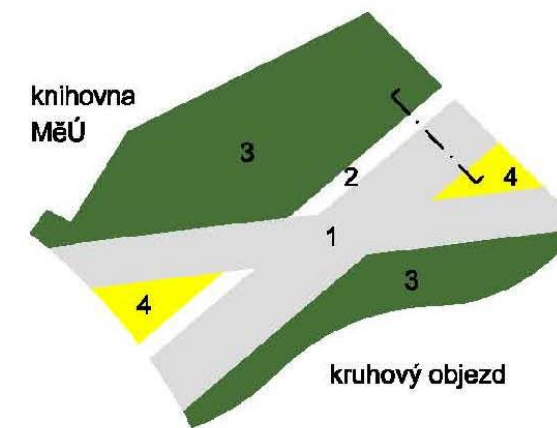
- po obou stranách silnice Havlíčkova při vstupu do obytné zóny od severu
- umělecký prvek - zvýšená atraktivita místa (tekoucí voda, v noci podsvícené)
- zvuk vody přehlušující částečně hluk ze silniční dopravy -> dobré pro psychiku lidí
- zlepšení mikroklimatu místa
- symbol pomyslné brány: "Nyní projíždíte mezi 2 významnými místy" (myšlena obě náměstí)

2 x 7 trysek
odtok přes kovovou mříž

LOGO KŘÍŽOVATKA CEST

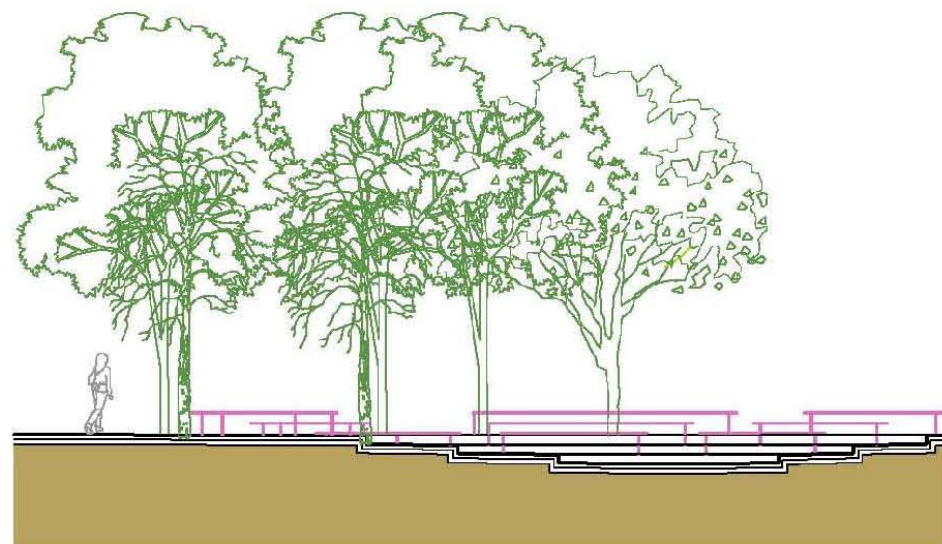
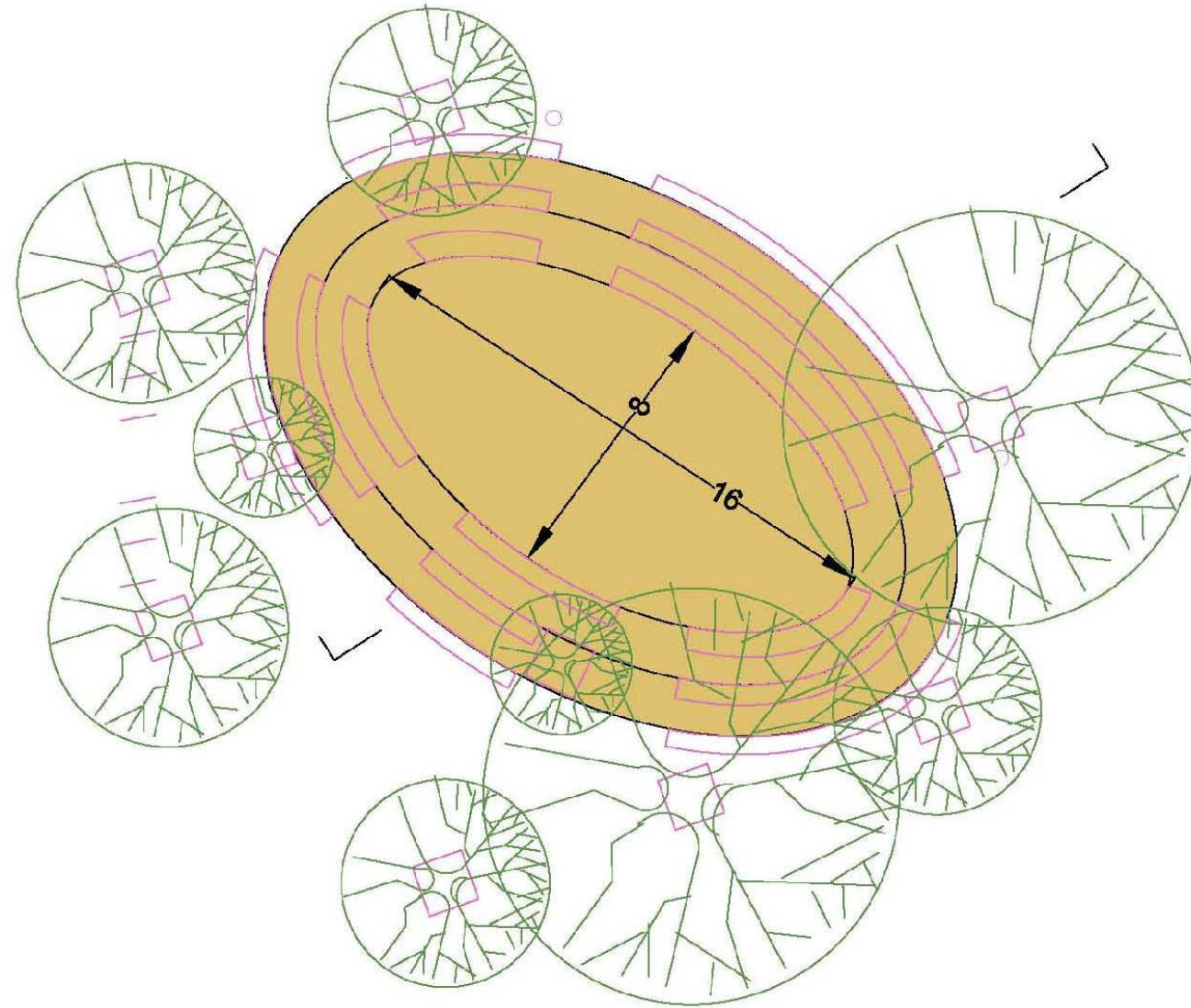
- kříž z vápencové dlažby (1), lemované oblázky (2)
- rostlinný materiál: keře s tmavě zelenými listy Symphoricarpos albus a Pyracanthos coccinea (3)
- keř se žlutými listy Spiraea japonica "Gold Princess" (4)

NÁVRH NÁM. OSVOBOZENÍ A ŽIŽKOVY ULICE

KLUIŽIŠTĚ 1 : 200

- kruhový amfiteátr před gymnáziem,
- povrch: vymývané kamínky
- spodní část spádovaná do středu elipsy,
- v zimě se zazátkuje odtok a vytvoří se kluzišťe
- lavičky kovové drátové, na hraně schodů
- (schod o výšce 17 cm, lavička o výšce 30 cm = 47 cm nad ledovou plochou sedátko pro pohodlné nasazení bruslí)
- plocha kluzišťe elipsa 8 x 16 m

VODNÍ PRVKY NA NÁMĚSTÍ OSVOBOZENÍ 1 : 500

- pítka
- soustava proudící vody: - "vodopád" skrápějící skleněnou stěnu
- soustava rybníčků zakončená sochou Tunkla orajícím zem
- podélný vodní prvek rovnoběžný s fasádami okolních domů
- dno: oblázky

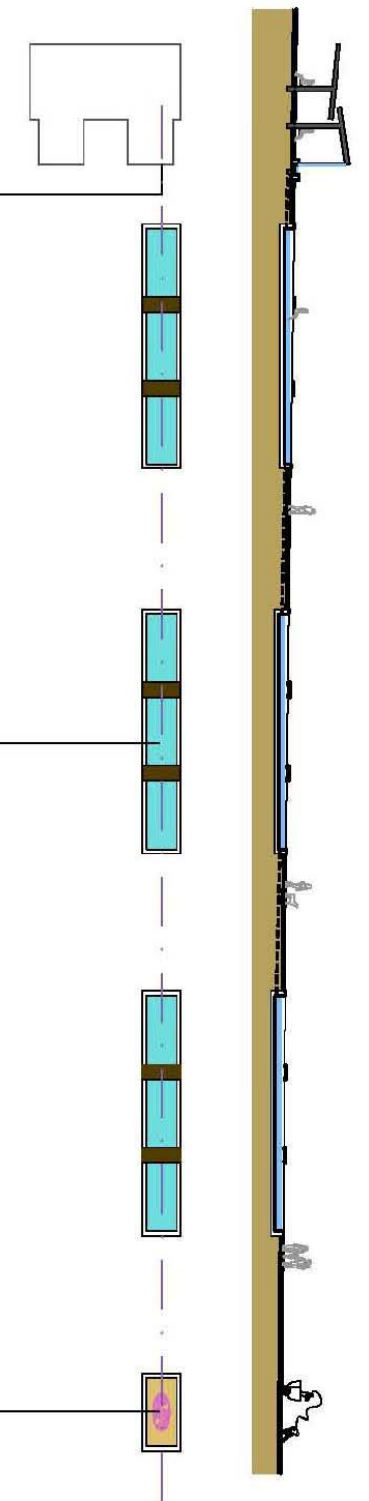
- součást prvku "Pohled na historický vývoj nám. Osvobození"
- skleněná tabule č. 4 - část "Budoucnost" (sklo je skrápěné, protože budoucnost je zastřená)

- vodní nádrž - betonové koryto,
- dno s oblázky
- vodní plocha 2 x 15 m
- mostíky: ocelové konstrukce obložené dřevem

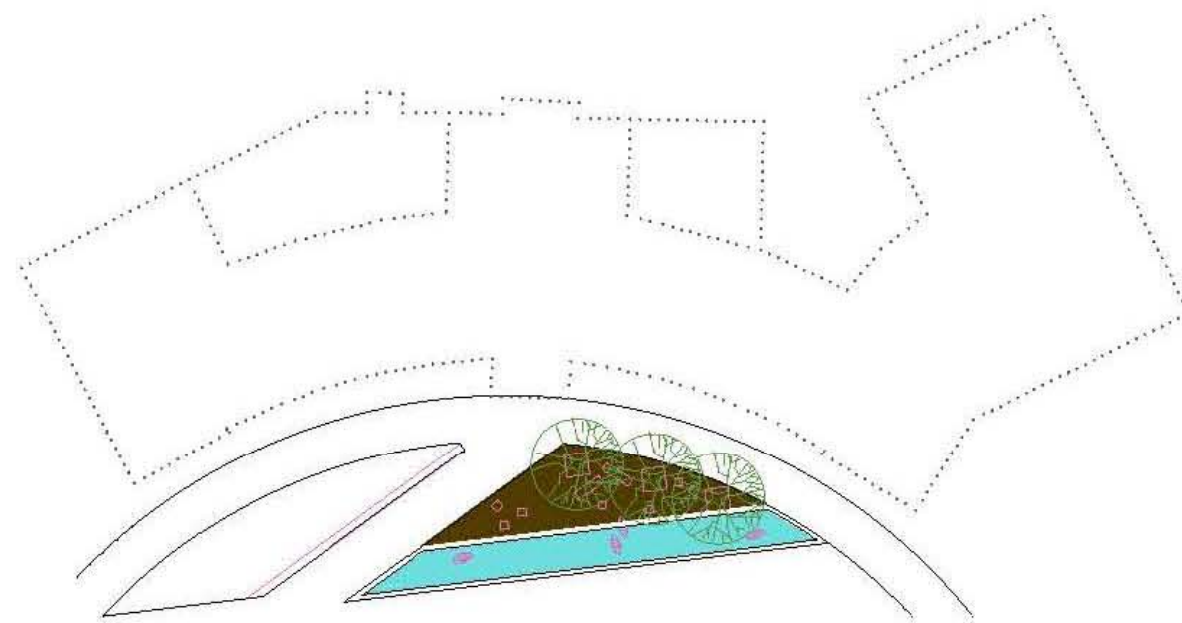
- bronzová socha pána Jiřího Tunkla, kterého podle pověsti po jeho smrti zapřáhl čert do pluhu,
- aby v okolí Záběha oral rybníky
- zem kolem sochy oblázky
- na sochu (vozík) mohou nasednout lidé

UMĚLECKY ZTVÁRNĚNÉ PRVKY V CENTRU

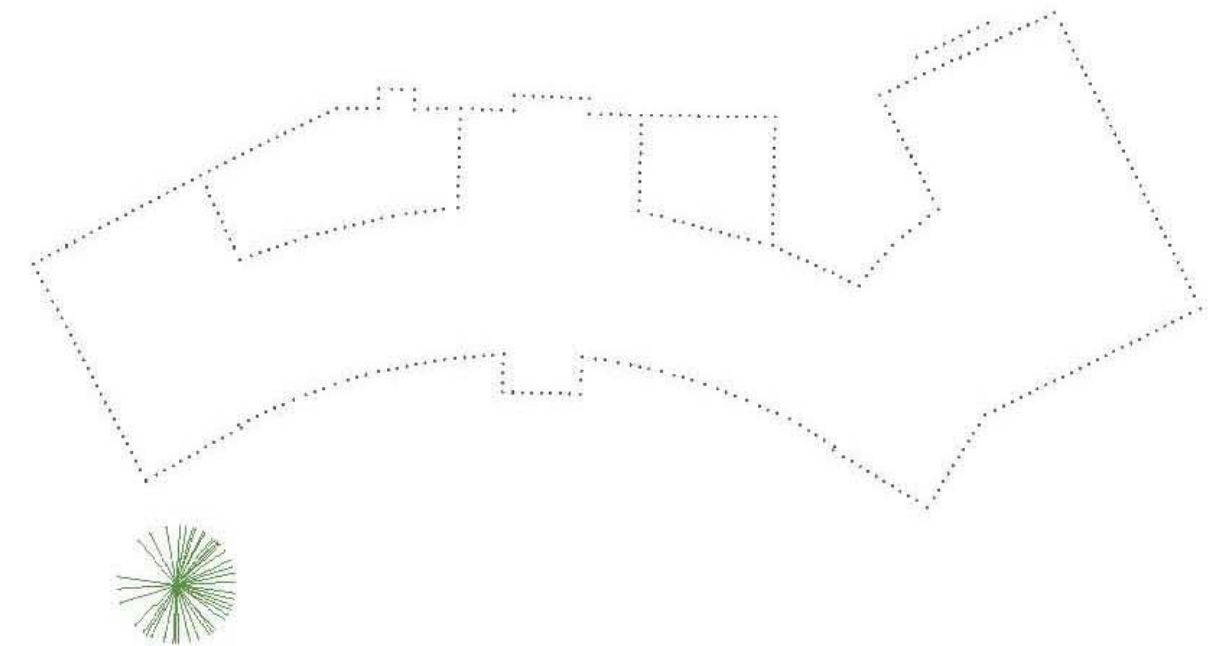
VODNÍ PRVEK PŘED KNIHOVNOU 1 : 500

- mělké jezírko s klidnou hladinou vody (tj. bez trysek a proudu) odrážející monumentální fasádu budovy knihovny (MěÚ)
- podélně se silnicí i budovou knihovny (MěÚ)
- betonová vana, dno vysypané štěrčkem, 5 cm vody
- zábavný prvek - 4 betonové sochy (2 lidské postavy, 2 vodní zvířata)
- u vody odpočinkový kout s povrchem z dřevěných prken a s lavičkami

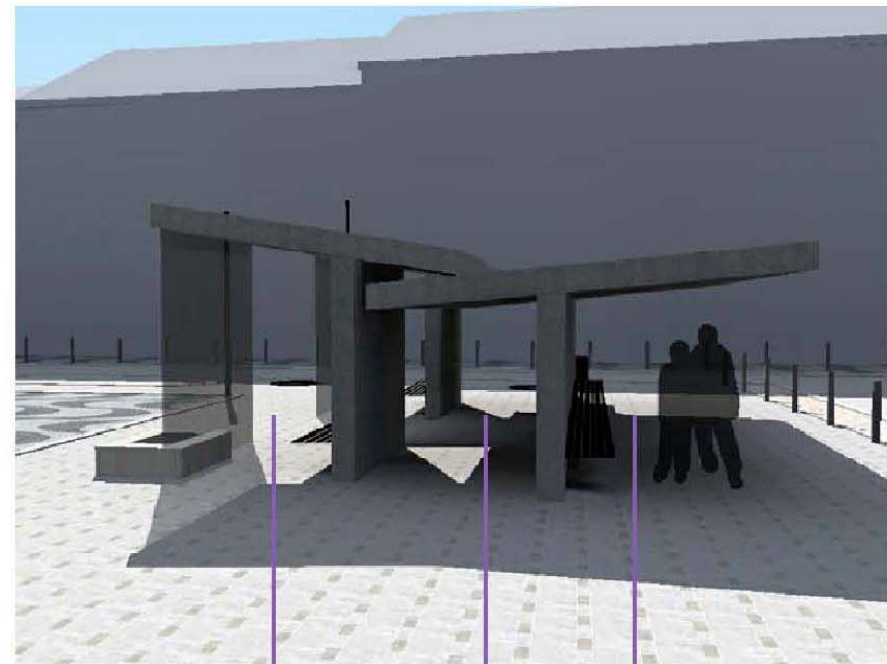

VÁNOČNÍ STROMEK 1 : 500

vysazený smrk pichlavý (*Picea pungens*) před knihovnou (MěÚ)

PŘÍSTŘEŠEK 3 v 1

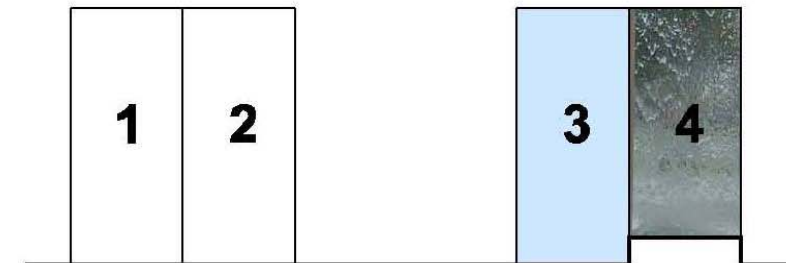

SKLENĚNÁ STĚNA
S MOTIVEM ZÁBŘEHA
lavička

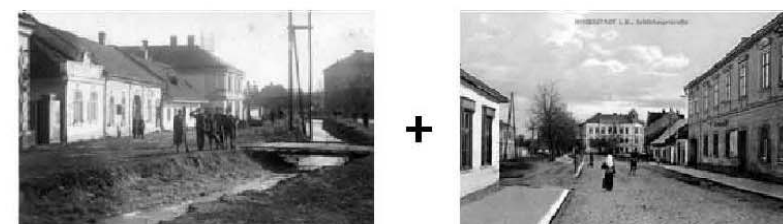
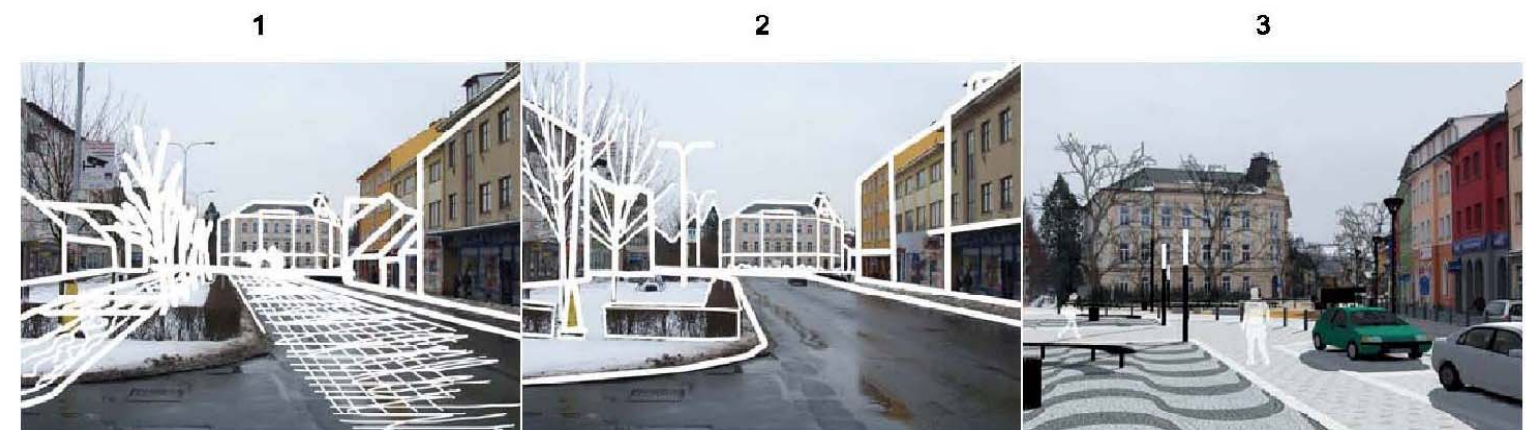
AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA -
dobrý výhled na přijíždějící
autobusy (zastávka 10 m od
přístřešku přes cestu)

ZASTŘEŠENÍ -
na zdi možnost galerie historických map
a fotek náměstí upřesňujících dekoraci
na skle

MOTIV NA SKLENĚNÉ STĚNĚ - historický náhled na náměstí
pohled od jihu

- 1 **MINULOST - r. 1930**
= na skle nálepka naznačující zjednodušenou podobu náměstí (nezatrubněný potok, cesta, náves, jednopatrové domy, nadzemní elektrické vedení...)
- podklad = výhled na náměstí, historická podoba = nalepené čáry na skle
- zorný úhel pro překrytí podkladu s nálepkou od posezení na lavičce
- 2 **MINULOST - r. 2000**
= na skle nálepka naznačující zjednodušenou podobu náměstí ve stavu při vypracovávání diplomní práce (silnice, stromy, parkoviště...)
- podklad = výhled na náměstí, historická podoba = nalepené čáry na skle
- zorný úhel pro překrytí podkladu s nálepkou od posezení na lavičce
- 3 **SOUČASNOST**
- po realizaci návrhu (2020)
= průhledné sklo
- 4 **BUDOUCNOST**
- zastřený pohled, neznámá budoucnost
= zkrápěné sklo (voda stéká do vodní nádrže a odtud potrubím teče skrze vodní nádrže napříč náměstím, uzavřený koloběh vody poháněný čerpadlem)

Pohled by měl být z místa označeného v přístřešku značkou na zemi nebo lavičce. Kresba by měla být více podrobná než na ilustračním fotu a doplněna hesly typu: silnice, Krumpašský potok aj.

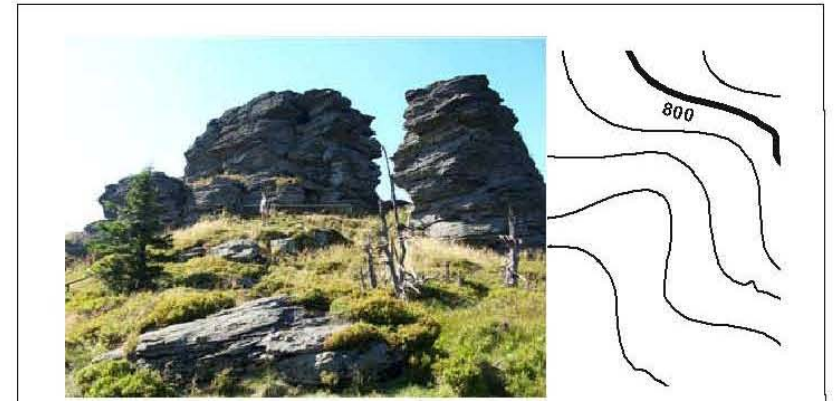
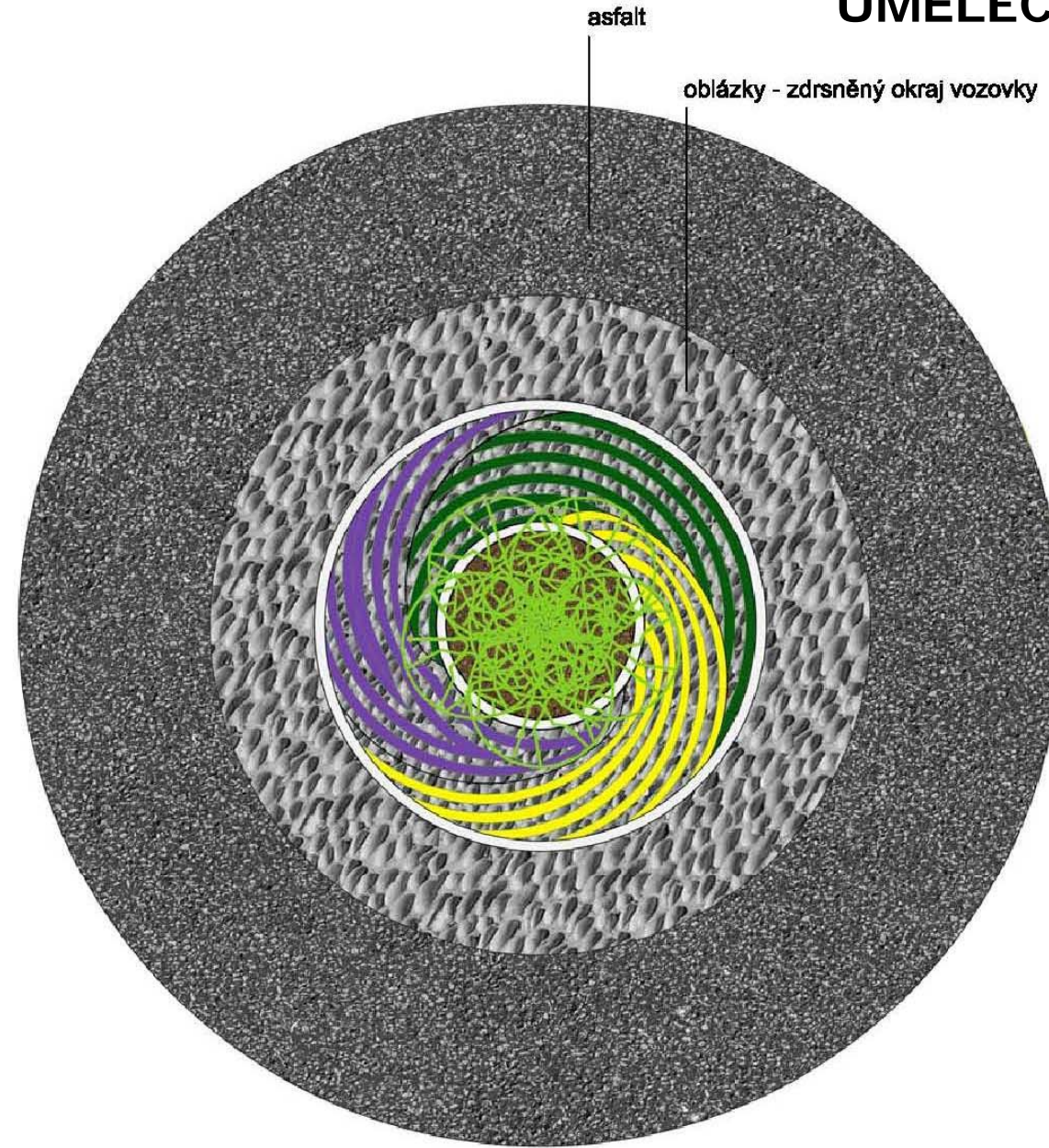
UMĚLECKY ZTVÁRNĚNÉ PRVKY V CENTRU

KRUHOVÝ OBJEZD 1 : 200

- před kulturním domem
- dnes křižovatka s dlouhými čekacími dobami při odbočování vlevo
- silnice 2. třídy

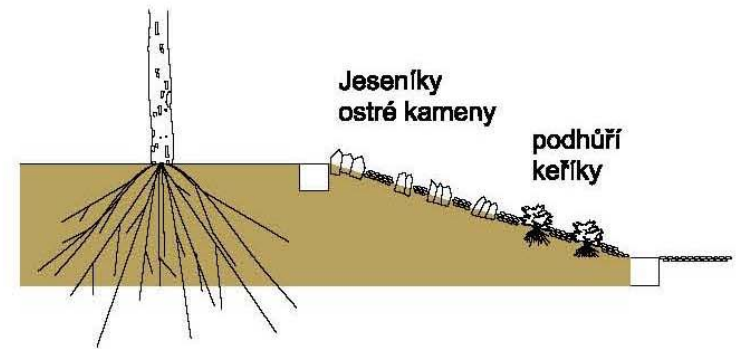
střed kruhového objezdu - komolý kužel:

- horní podstava je květináč s malými, na husto vysazenými břízami
- plocha kužele má 3 motivy pásů z oblázků a rostlin ztvárněných podle směrů, kterými se jede od kruhového objezdu

JESENÍKY

pruhy po vrstevnicích
dole nekvetoucí trvalky, směrem vzhůru kameny (skály)
1 : 50

CENTRUM ZÁBŘEHA

civilizace, zóna lidí - vzor pruhů coby otisků prstů
kvetoucí rostliny (např. levandule nebo trvalky)

HANÁ

pruhy od středu kruhu paprscitě ven
obilné lány

Betula utilis

NÁVRH NÁM. OSVOBOZENÍ A ŽIŽKOVY ULICE

ZÁBŘEH

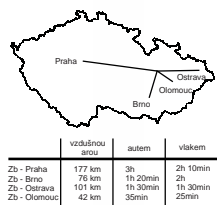
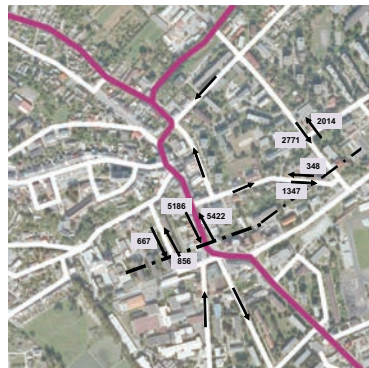

Table with 4 columns: vzdálenost (distance), autem (by car), vlakem (by train), and vlakem (by train). Rows list distances to Praha, Brno, Olomouc, and Otrokovice.

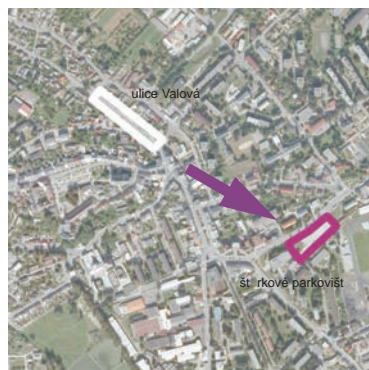
STÁVAJÍCÍ DOPRAVA

P es nám stí vede sb má komunikace B2, kterou denn projede 10 000 aut. P liš velké dopravní zatížení nám stí zp sobuje konflikty mezi chodci a automobily. P echody pro chodce jsou kv li snážímu využití nám stí chodci umístit ny 50-80 m od sebe, což v dob dopravní špi ky zp sobuje etné kolony a neustále zastavování vozidel.

P ESUN AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ

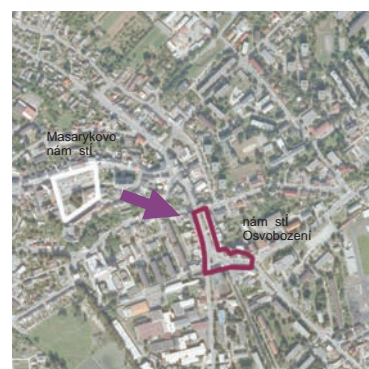
autobusové nádraží Valová - velká asfaltová plocha na bývalé návsi, nízký komfort pro cestující parkoviště za kulturním domem - obsluhuje centrum m sta, kulturní d m, stadion a sídliště SA, stavi se zde církevní stany a koloto e

VIZE

ULICE VALOVÁ - široká zastavěná cesta na místě v období venkovské domy se zachovalými prvky Krumpáckého prostoru. Hlavní autobusová stanice - obchodní zóna s kulturní obchody v parteru, adové domy, vodní plocha - napl. lánový park na západ - vodní domy na severu.

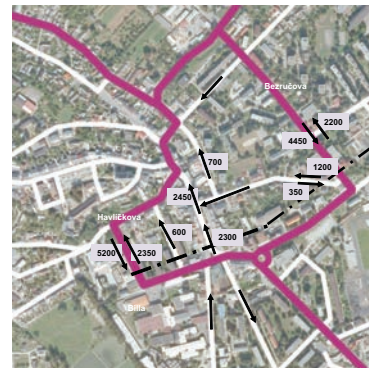
CENTRUM M STA

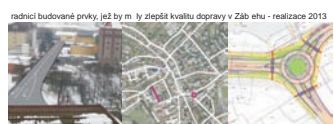
P es centra moci za 1. republiky z historického (Masarykova) nám. na nám stí Osvození (zatrubn ní Krumpáckého potoka, dlažba, nové vícepatrové budovy s obchody v parteru).

NÁVRH DOPRAVY

Navrhovaný obchvat centra m sta umožn ý práv budovanou spojkou Mezi ulicí Havl kova a supermarketem Billa nezávláde p enést celou dopravní zát ž z nám. Osvození. Dopravní zácpy by se pouze p emístitly na spojkou. P ší zóna tedy na nám stí není možná. P í zjednod m ní nám stí Osvození ponese nová spojka u Bily už jen 75% stávajícího zatížení nám stí.

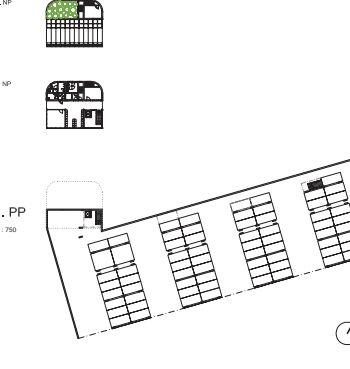

OBYTNÁ ZÓNA

Obytná zóna - místo pro dynamický život uspokojující lidské fyzické i psychické pot eby - atraktivní prost edí pro nakupování, kulturní vžití, odp inek, bydlení a mezilidské vztahy - inspiruje, motivuje, vychovává, polidš uj e - vytvo ení p íjemné atmosféry, ztraktivní ní (barva, materiály, p írodní prvky, um ní, symbolismus)

AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ

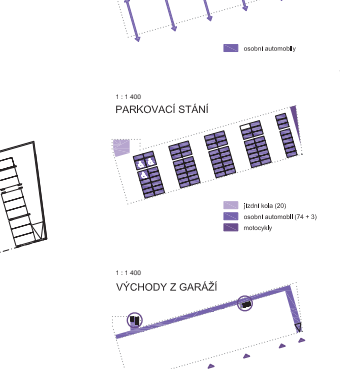
CENTRUM

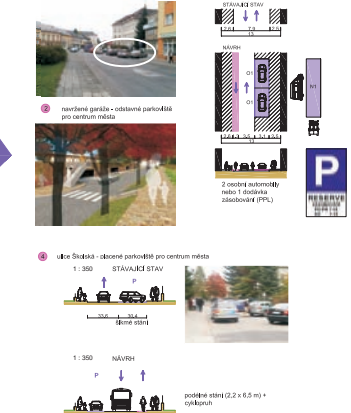
UKLID SNĚHU NA CHODNÍCH

POHYB OSOBNÍCH AUT

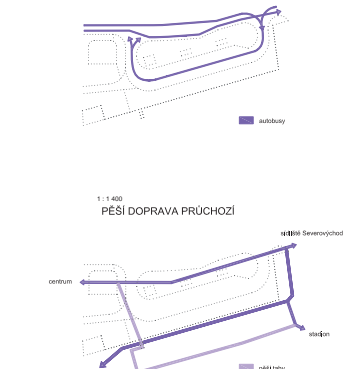
OSOBNÍ AUTOMOBILY

CHODCI

AUTOBUSY

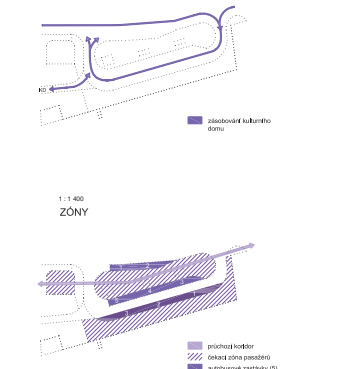
AUTOBUSY MHD

POVRCHY

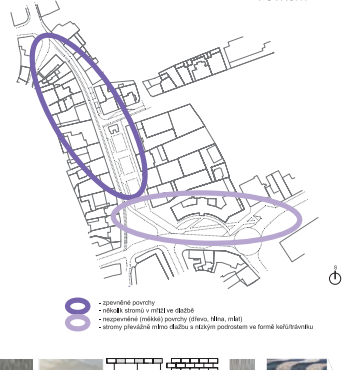
ZÁSODOVÁNÍ KULTURNÍHO DOMU

CYKLODOPRAVA

UMĚLECKÉ PRVKY

podpořit pobytovou funkci ve venkovních prostorech centra na úkor dopravní - podpořit využívání centra, vybudovat živé a bezpe ní místo k setkávání - vybudovat pocit souzátlosti a hrdsti místních obyvatel na jejich m sto - dopravní zklidnění centra, p edevším na nám. Osvození (obchodní centrum m sta), zvýšení bezpe nosti provozu - najít nové investory pro město (oživit ekonomiku) - nové obchody a firmy v centru - zatraktivnit brownfield vedle zrekonstruovaného centra - podpora cyklistiky pro místní i turisty - zvýšit rekreační potenciál města - zrekonstruovat ve ejné prostory - reprezentace - propojit krajovské cyklostezky s cyklostezkami na západ od m sta, vést cyklotrasu p es centrum m sta - vytvořit zelenou osu napříč městem (cesta pro p ší: nádraží - centrum - Krumpach)

- portfolio Diplomní seminář Centrum města Zábřeha (Jana Dvořáková, LS 2011/12, FA ČVUT)
- ÚAP obcí – ORP Zábřeh, aktualizace 2010
- ÚPD Zábřeh
- dopravní studie z r. 2006 (UDIMO)
- dopravní a hluková studie z r. 2007 (UDIMO)
- Strategie rozvoje města Zábřeha (Martin Veselý)
- Socioekonomický rozvoj města Zábřeha (Petr Wolf, bakalářská práce, 2009, UP Olomouc)
- Program rozvoje města Zábřeha (Martina Bezděková, bakalářská práce, 2007, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně)
- Analýza fyzických bariér (Mgr. Josef Zika, 2008)
- SWOT analýza Integrované strategie rozvoje regionu Zábřežsko na období 2007-2013 (Centrum pro komunitní práci Střední Morava, Ing. Anna Bartošová)
- <http://www.zabreh.cz/projekty-a-rozvoj/uzemni-planovani/19213-platna-uzemne-planovaci-dokumentace-zabreh>
- <http://nahlizenidokn.cuzk.cz>
- <http://oldmaps.geolab.cz/>, <http://archivnimapy.cuzk.cz/>
- <http://mapy.cz>, <http://googlemaps.cz>
- <http://www.kunstkreisverkehr.de>, <http://www.kreiselkunst.ch>
- http://kucajirka.rajce.idnes.cz/Bruntal,_Mor.Trebova_letecky_2009/
- <http://muzabreh.cz/projekty-a-rozvoj/projekty>
- Zábřeh - 750 let (Josef Bartoš, 2004)
- jízdní řády Veolia Transport
- Komunikace, dopravní stavby (Patrik Kotas, 2007)
- <http://www.raw.cz/architektura.html>
- <http://www.atelier69.cz/cs/projekty/>
- <http://www.siadesign.cz/cs/projekty/dle-typologie/verejne-prostory.html>
- <http://www.e-chmelar.com/projekty/>
- <http://www.sborwitz.cz/page/velka-bystrice.html>
- <http://www.jzarchitekti.cz/stavby-projekty/verejna-prostranstvi/>
- katalogy firem Mevatec,
- <http://mevatec.cz>
- <http://nahlizenidokn.cuzk.cz>
- <http://www.esi.info/>

